

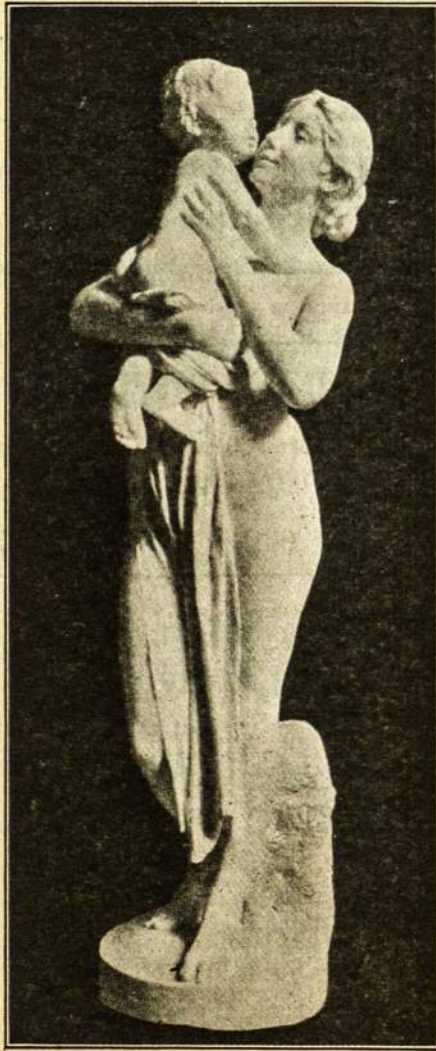
METAI III.

LIEPOS-JULY

No. 7.

MOTERŲ BALSAS

(THE WOMEN'S VOICE)

Motina.

SKAITYKIT IR PLATINKIT L.M.P.S.
IŠLEISTAS KNYGAS!

Moteris Turėtų Užsiimti Savais Reikalais

Parašė Edward J. Ward. Iš anglų kalbos
vertė Amerikos Lietuvaitė

Knygelė nurodo moterų pareigą dalyvauti
politikoje. Ji tinka per prakalbas arba
siaip parengimuose duoti prie įžangos.

Kaina 3 centai.

Moteris ir Jos Ekonominis Padėjimas

Parašė Klara Zetkin. Puslapių turi 61.

Kaina su prisiuntimu 20c.

KUDIKIŲ PRIEŽIURA

Parašė Mrs. Max West. Iš anglų kalbos
vertė Ona Vidikienė.

Dabar kainuoja 25c; apdaryta 35c.

Šeimyna Seniau, Dabar it Ateityj

PARAŠĖ V. KAPSUKAS.

ISTORIŠKAS APRAŠYMAS
ŠEIMYNOS IŠSIVYSTYMO.

Kaina 15c.

KĄ KIEKVIENA MOTINA PRIVALO ŽINOTI.

Parašė M. Sanger
Lietuvų kalbon vertė A. Petrika.

Kaina 25c.

MOTERŲ BALSAS

PIRMAS LIETUVIŲ DARBININKIŲ MĖNESINIS ŽURNALAS.

Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Organas.

The Women's Voice—Lithuanian Monthly Journal. Published by the Lithuanian Women's Progressive Alliance of America. Editor Miss. J. Benes. Manager Miss J. Benes. Subscription: \$1.00 a year; 6 months 55c; single copy 10c. Address: Moterų Balsas 219 N. 58th St., Philadelphia, Pa.

Entered as second-class matter October 5, 1916 at the Post Office at Phila., Pa. under the Act of March 3, 1879

No. 7.

Liepos (July), 1919.

Metai III.

AR MOTERŲ TIKSLAS ATSIJEKTAS?

S. Valst. senatas ir kongresas didžiu-
ma balsų perleido įstatymą, suteikiantį vi-
sų Suv. Valstijų moterims (piliėtėms) bal-
savimo teises. Trijų ketvirt dalių valstijų
legislatūrų užtvirtinimas reikalingas, kad
tas įstatymas įeitų į galę. Daugelis valstijų
legislatūrų jau užtvirtino tą įstatymą ir
yra viltis, kad jis pereis, ir moters galės
dalyvauti valdininkų rinkimuose, visoj ša-
lyj.

Dabar kyla klausimas, ar moterų da-
lyvavimas rinkimuose pagerins darbininkų
moterų buvį?

Kovojo už balsavimo teises kaip kapi-
talistės, taip ir darbininkės moters. Kovojo
jos visokiais budais: raštu, gyvu žodžiu, de-
monstracijomis ir net kaip kada ir kaip kur
fiziška spėka. Na ir pagalios, kova, rodosi,
bus laimėta. Kapitalistės kovoja už balsa-
vimo teises ne dėl savo buvio pagerinimo.
Jų buvis ir be balsavimo teisių yra geras
ir nereikalauja jokio pagerinimo. Jos ko-
vojo vien dėl savo tuščios ambicijos, kovo-
jo delto, kad pasirodyt, kad ir jos supranta
politiškus klausimus ir moka juos risti.

Jų tuščias, niekuo svarbesniu neužpil-
dytas gyvenimas, žaidimas šuniukais, ka-
tukais ir kazyromis (nes kudikių jos neau-
klėja, tą atlieka už jas darbininkės), nusi-
bodo toms dykaduonėms, na, ir jos susi-
rado sau naują žaislą—politiką. Jų tikslas
atsiektas. Jos gavo balsavimo teises, arba
gaus jas greitu laiku, ir liks joms vien lenk-
tyniuot su savo klesos vyrais visokiuose po-
litikierių intrigose.

Kaip gi su darbininkėmis? Ar jų tiks-
las taipgi atsiektas? Ar joms irgi nieko ne-
lieka, kaip tiktai balsuoti už vieną ar kitą
kandidatą į valdiškas įstaigas? Ar jų buvis
pagerės nuo to balsavimo? Ne. Darbinin-
kių moterų tikslas da toli gražu neatsiek-
tas. Darbininkės (daugelis jų) tikėjosi la-
bai daug iš balsavimo teisių, bet, deja, jos
liks suvilto. Didelis skaičius darbininkų
susideda iš ateivių moterų, kurios nėra šios
šalies piliėtės ir negalės dalyvaut rinkimuo-
se, kol jos nepasistengs išimti tam tikras
pilietybės popieras, o tas ims keletą metų.
Tos moters darbininkės, kurios ir galės da-
lyvauti rinkimuose, yra taip silpnai susi-

pratusios, o daugelis jų visai nesusipratusių, kaip kad jos balsuos už savo klesos priešus ir išnaudotojus. Jos nepajėgs atskirti darbininkų draugus nuo jų priešų. Kapitalistės, žinoma, balsuos už savo klesos kandidatus-kapitalistus, ir tikrai maža dalis susipratusių darbininkų balsuos už tikrus darb. klesos atstovus socialistus.

Tą visą paėmus atydzion, pasirodo, kad moterų balsavimas ne tik nepagerins kol-kas darbininkų ar darbininkų buvio, bet kaip kur gali da ir pablogint.

Nežiurint to, moters turėjo pilną tiesą reikalaut sau balsavimo teisių ir tos teisės seniai joms priklausė.

Moters darbininkės privalo dalyvaut politikoje nežiurint to, kad išpradžių jos gali padaryt daug klaidų. Jos gali panaudot savo balsą priešais savo reikalus, bet jos turi dalyvaut politikoj, jos turi mokintis svarstyti ir rišti gyvenimo klausimus, jos turi mokintis protaut.

Nors kapitalistiškame surėdyme jos nedaug tegalės balsavimu pagerint savo ar savo draugų darbininkų buvį, bet jos pripras protauti, pripras svarstyti ir rišti gyvenimo klausimus, greičiau pažins savo klesos reikalus, išmoks kovot už savo reikalus ir kada darbininkai susipras, pradės rupintis savo reikalais, pradės tvarkyt savo reikalus patįs, ažuot pavedus juos savo

išnaudotojams, tada ir moters darbininkės eis ranka rankon su vyrais darbininkais ir padės jiems bendrai svarstyti ir rišti savo klesos gyvenimo klausimus.

Tada moters neatsilikis nuo vyrų, ne paves vyrams tvarkyt savo reikalus, bet bendrai su jais rupinsis ne vien savo, bet visos darbininkų klesos reikalais.

Tada tikrai pagerės ne vien moterų, bet kudių ir vyrų darbininkų padėjimas. Tada ir balsavimo teisės turės nepalyginamai didesnę reikšmę.

Užtai darbininkų moterų tikslas da neatsiektas. Dalyvaudamos rinkimuose jos neprivalo nei ant valandėlės pamiršt savo klesos reikalus. Jos privalo protaut, lavintis ir sykiu su savo draugais darbininkais kovot ne vien už menkas reformas, menkus pagerinimus darbo sąlygų, bet už visišką pasiliosavimą iš kapitalizmo retėžių, už visišką panaikinimą alginės vergijos. Už surėdymą, kuriame darbininkai dirbs ne delto, kad kam-nors daryt pelną, kad kas-nors tuktų darbininkų prakaitu, bet dirbs del to, kad tie dalykai yra žmonėms reikalingi, ir dirbs tikrai tiek, kiek tų dalykų bus reikalinga. Tokiame surėdyme tikrai kaip moterų, taip ir vyrų darbininkų padėjimas žymiai pagerės, tada tikrai kaip moterų, taip ir vyrų darbininkų tikslas bus atsiektas.

Visuomenės Perversmai Pagal Proletariato Pasauliožvalgą

ANUPRAS A. KARALIUS.

(Tąsa)

3. VERGIJOS GADYNĖ.

Tankų karių atsikartojimai tarp genčių, kada tvirtesnės gentys pavergdavo silpnesnes, gimdė tokias gyvenimo aplinkybes, kad militarizmo spėkos smarkiai plėtojosi. Kada pavergtos gentys stengdavosi pasiliosuot arba atsisakydavo mokėt didelės duokles, karių vadams, kad nuslopinus šituos sukilimus ir kad daugiau užkariaut, (taip-pat prisieidavo apsigint nuo užpuoli-

mų), buvo reikalinga palaikyt kareivių armijos.

Matėme, kad vergų darbas prasidėjo, kada atsirado privatinė nuosavybė, dar komunizmo gadynėje, bet besiplėtojant militarizmui vergų skaitlius smarkiai augo. Didelės kareivių armijos mito iš vergų darbo.

Kada augo valstybės vis didesnėmis militarizmo spėkomis, vergija darėsi žmonių visuomenės pagrindas. Pavergtomis gentims juo toliau, juo sunkiau budavo pa-

siliuosuot iš vergijos jungo. Mat valdančios luomos gerovė priklausė nuo padauginimo vergų skaitliaus ir auklėjimo militarizmo, tad užkariautos gentys galutinai likdavo pavergtos. Fiske'as kalbėdamas apie valstybių atsiradimą, sako: "Kada viena tvirta gentis užkariaudavo ir prijungdavo savo kaimynus,—pasisavindavo jų kariškų spėkų, apvogdavo jas pasisavindama jų turtus,—užkariautos gentys tapdavo jos butinais vergais". Baisus vergų išnaudojimas ir begalinis duoklių rinkėjų žiaurumas visai atėmė iš užkariautų genčių spėką ir drąsą sukilt prieš prispaudėjus. Keli kareiviai galėdavo numalšyt armijas sukilusių vergų. Vergai pradėjo priprast prie savo gyvenimo aplinkybių ir buvo laikomi, kaip naminiai, dirbami gyvuliai.

Prasidėjus vergijai, atsirado ir liuosalaikė klesą, kuri maž-daug rupinosi kultūros kėlimu. Liuosalaikė klesą susidėjo iš laisvų piliečių ir karžygių. Jie užsiimdavo politika, karėmis, dievmeldyste ir kitais visuomenės reikalais. Daugiausiai jie užsiimdavo pasilinksminimais, nes vergai atlikdavo paprasčiausius darbus. Kad ir liuosalaikė klesą skėsdavo gyvenimo smaguriavimuose, vienok joje atsirasdavo žmonių, kurie užsiimdavo daile, muzika, literatūra, filosofija, matematika ir tobulinimu papročių. Kultūros kėlimas vergijos gadyneje priklausė liuosalaikėi klesai. Vergai, kurie gamino reikmenis, buvo nustumti į tokią baisią priespaudą, kur didelis vargas ir skurdas žudė jų protines ir dvasines kokybes. Vien tik liuosalaikė klesą galėjo rupintis kultūros reikalais.

Laikui bėgant, kada žemės valdymas pradėjo kuoptis į kelių didesniųjų turtuolių rankas, valdančioji klesą darėsi labiau parazitinė. Laisvi piliečiai, iš kurių žemė už neužmokėjimą duoklių budavo atimta, taip-pat išmintingiausi vyrai: filosofai, politikai, ir dailininkai, tapdavo nustumti į vergų eiles. Visas darbas ir net visuomenės kultūriniai reikalai pradėjo buti at-

liekami vergų. Egipto miestai, rumai ir piramidės, Babilionijos kabanti sodai ir milžiniškos sienos; Graikijos prieplaukos, laivai ir dievnamiai; Romos stebėtini vandentraukiai, cirkai ir keliai, kurie to laiko pasaulį puošė, buvo vergų darbo vaisius.

Kada turtas koncentravosi į nedaugelio turtuolių rankas, visuomenė pradėjo pult į supuvimą. Neturtingi, laisvi piliečiai, kaip Romos plebėjai, nuolatos kovodavo su turtuoliais už didelių žemės plotų išdalinimą, bet kada turtuoliai išlaimėdavo kovą, pasisavindami dar didesnius žemės plotus, tai veikliausi visuomenės veikėjai žudavo vergijos priespaudoje. Tarp turtuolių kildavo nesutikimai, kurie užsibaigdavo žudynėmis. Todėl vergijos gadynės liaudis pamaži nykdavo. Engelsas, kalbėdamas apie Romos respubliką sako: "Visa Romos respublikos istorija sukasi šitokio padėjimo sukuryje: kova tarp patricijų ir plebėjų už politinę laisvę, ir kad valstybės žemė būtų padalinta ir plebėjams jos dalis paskirta; patricijų ponijos įsiskverbimas į naują didelių turtuolių klesą, kuri laipsniškai užgriebdavo žemes mažesnių žemės savininkų, kurie dėl militaristinės tarnystės nykdavo; milžiniški žemių plotai budavo išdirbami vergų; ir dėl šitų aplinkybių Italijos liaudies nusilpnėjimas nevien ką atidarė duris imperialistiniams tironams, bet ir jų įpėdinams, vokiečių barbarams".

Kad aiškiau suprast, kaip daug turto koncentracija veikė ant visuomenės puolimo, pažvelgkime į paskutines Romos respublikos dienas, kada žemės nuosavybė radosi nedaugelio didžiųjų aristokratų rankose. Valdančioji klesą, tapusi galutinai parazitine, užsiimdavo vientik smaguriavimais. Ištvirkimas ir paleistuvystė pas aristokratus buvo baisi. Žmonių žudynės įvykdavo ne vien cirkuose, kad užganėdinti parazitų klesą, turtuolių pagedusius jausmus, bet ir gatvėse, kad nugalabinti politinius priešus. Politinei kovai tarp didesniųjų

aristokratų besitęsiant šalies turtai galutinai koncentravosi, nes kada aristokratų politinę partiją nugalėdavo kita, konfiskavo joms turtus. Turtams besikoncentruojant, atsirado "lumpen-proletariatas", kuris pradėjo gyventi iš vogimų ir duoklių. Kada gyvenimo aplinkybės auklėjo turtuoliuose baimę ir prietarus, daugelis jų jieškodami labdarybėje nusiramino, išdalindavo didelius turtus valkatoms, krikščionijos pirmtakams, kurie gazdindavo turtuolius už neduosnumą posmertiniu pragaru. Taip, turtuoliai ir valkatos mito, kaip dangaus paukščiai, kurie nesėja, nearia, nepjauna ir nė į kluonus ne krauna. Parazitinė Romos klessa, kurios rankose buvo šalies likimas, darbą visai naikino. Vergai buvo begaliniai išnaudojami. Tad vergų darbas, visuomenės pagrindas, pradėjo nykti, su kuria nyko ir Romos civilizacija.

Kada vergai buvo begaliniai išnaudojami ir kada daug jų žudavo nuo skurdo ir bado, ir daug pabėgusių iš vergijos pasislėpdavo "lumpen-proletariate",—vergų skaitlius mažinosi. Ir kada Romos valstybė valdė pietų Aziją, pietų Afriką ir visą piet-vakarių Europą, didelės karės apsistojo net keliems šimtmečiams, tad ir vergų parupinimas baisiai sumažėjo. Turčių klessa, pajutus, kad jos "dievas" paliauja ją penėjęs, sumanė vergus vaisyt.

Kad vaisyt vergus, reikėjo jiems duot žemės šmotelį, ant kurio vergas apsigyvenęs galėjo užlaikyti šeimyną. Tad žemės plotai pradėjo būti padalinti į šmotelius. Ir kada įsiviešpatavo militarizmas, kuris rėmėsi kareiviais, laisvi piliečiai ir valkatos buvo verčiami apsigyventi ant išdalintos žemės, kaip baudžiauninkai.

Nors ir atsirado naujas reikmenų gamavimo budas, bet jis neišauklėjo revoliucinę žmonių klesą, kuri būtų panaikinus parazitinę valdančiąją klesą ir pritaikius visuomenę prie naujų aplinkybių. Romos civilizacija turėjo žūti kartu su puvančia valdančiąja klessa. Baudžiovos darbas gimdė naujas gyvenimo aplinkybes, todėl bu-

vo reikalinga visuomenei naujas surėdymas. Nes visuomenės surėdymas, išaukęs vergijai besiplėtojant, negalima buvo pritaikyti prie naujų gyvenimo aplinkybių. Pertai visuomenė pradėjo puoti ir pagaliaus nuslinko į tokį merdėjimą, po kuriuo sekė didelis istorinis iširimasis, tamsūs amžiai.

Kada barbarai veržėsi į Europą, ir pradėjo apsigyventi Romos valstybės provincijose, jos galybė buvo iširus.

(Toliau bus)

Prakeiktas

Saulę uždengė tirštas, tamsus rukai ir šelstanti rudens viesula, tarsi išalkęs liutatas, sukino, draskė, iš šaknų rovē ir subloškė į tamsią, gruoblėtą akmens pakrantę apnokusias mėtus, pinavijas ir žydinčias gėles, tarpe kurių buvo vos pražydusi skaišti raudona rozė. Jos puikus žiedas, kuris pirm taip trumpo laiko puosė gėlių daržą ir praeinantiems teikė aromatų kvapą, dabar... kaip piktosios gangrenos ištiktas dreba, virpa; jos lapeliai vienas po kitam juosta, keičiasi į kokį tai nemalonų kvapą, skįstį; jie pusta ir greitai išnyks, kaip nebuvę.

Ach! ką aš čia pradėjau rašyti,—apysaką. Tai užims per daug laiko ir vistiek pasiliks apysaka. Verčiau eisim prie tikrėnybės.

Štai, akmeniniam name sėdi prirakinta prie tam tikro suolo graži, dvidešimt trijų metų mergina. Jau keturi metai kaip ji čia sėdi ir, matomai, sėdės, kol grabas pavadinis eiti pas save. Išblyškęs ir be laiko pasenęs jos veidas liudija, kad daug kentėjo ir kenčia, suklypus po jungu, kurį beširdžiai "laukiniai" žmonės ant jos uždėjo.

Ji sėdi giliai užsimąščius, taip giliai, kad ir smarkus šauksmas iš minčių miego išbudinti negali. Kartais jos akyse sužiba kibirkštis nepaprastos laimės; lupos links-

mai šypsosi, rankomis apkabina tik jai matomą esybę, ir džiaugsmo ašaros ritasi per jos veidą. Tamsios, žibančios akys, tiršti, palaidi plaukai, kurie iki juostai apdengia veik visą jos kūną, perstato puikų paveikslą, kurį tik patyręs artistas nupiešti tegali. Neilgai ji tokioje pozoje terandasi. Akių žibėjimas greitai persikeičia į piktą keršto pagiežą, ji, sudreba kaip mirtino smugio užgauta, rankas gniaužo, puikius savo plaukus tąso, rauja, o lupos nuolatos kartoja: prakeiktas, prakeiktas, prakeiktas. Man į ją žiurint pasidaro gaila, graudu ir kartais sykiu su ja ištariu: prakeiktas, tikrai prakeiktas!

Netaip yra sunku tiems proto ligoniams, kurie niekuomet neprasiblaivo. Bet šita mergina (yra daug tokių), kartais atbunda, tarsi iš gilaus miego; žino ir atmena viską, be klaidų papasakoja savo istoriją ir permato dabartinį likimą, kas karčiai apsunkina jos širdį. Ji gailiai verkia kaip kudikis, kol pagalios, netenka ašarų nei sąmonės, ir vėl pradeda lošt isteriko (pamišėlio) rolę.

Ši nelaimingoji yra pasiturinčių tėvų duktė, gražiai išauklėta, baigusi augštesnę mokyklą, moka puikiai pianą skambinti, mandagi; bet... dabar, kankinasi atskirta nuo savųjų, nuo gyvenimo, nuo pasaulio, nuo viso, kas jai gamtos buvo žadėta. Tas "prakeiktas" prazudė ją bene ant visados. Priežastis jos proto sumišimo tokia: ot, trumpai sakant, vaikiną ją suvyliojo, per tai įpuolė į desperaciją ir gavo proto ligą. Yra žinoma, kad tokie suvyliojimai atsikartoja gyvenime gana tankiai, o jų pasekmės paprastai buna liudnos ir kenksmingos ne tik toms suvyliotoms merginoms, bet ir visai visuomenei. Suvyliotų merginų šimtai patenka į prostitucijos namus, į beprot-namius bei į ligonbučius ir tt.

Ateityje žmonija, besivalydama nuo purvo, į kurį ją nugramzdino paremta ant religijos dogmų ponų politika, kartu turės

apsivalyti ir nuo šitų jai kenksmingų ypatybių. Apšvieta, tyras gamtinis mokslas, sveikas išauklėjimas ir bus vaistu prašalinimui taip vadinamų suvyliojų. Gi mūsų jaunimui, kaip vaikinams, taip ir merginoms, nereikėtų laukti tolimes atėities atnešant augštą mokslą ir ypatingą apšvietą. Nes, neapmąstyto, klaidingo elgimosi pasekmės irgi nelaukia; jos baudžia ir kankina tuoj. Kad meilė yra svarbus dalykas kaip laimė ar pražutis, tai kiekvienas užaugęs vaikiną ar merginą turėtų į tai taip pat svarbią atydzia atkreipti.

Suvyliojų priežastimi dažniausia buna greitai, neapmąstyti ar veidmainingi išimylėjimai. Taigi, ar negalima to išvengti? Veidmainingi išimylėjimai daugiausia yra iš vaikinų pusės; jie besigainiodami neapribuotus savo geidulius neva išimylė merginą, užhipnotizuoja ją, o kuomet ta jų meilė kaip muilo burbulas užgęsta, tai jie aiškinasi, kad netinkamą ypatą pamylėjo, kad ekonominės aplinkybės jiems neleisdžia ilgiaus mylėti ir tt.

Merginos, bukite rimtos ir atsargios; nes vyrų yra išgamų, kurie nieko nepaiso, vien tik savo žemus geidulius stengiasi užganėdinti. Protingi ir dori vaikinai lai gerai apsvarsto ar verta tą ar kitą merginą išimylėti. Matant, kad mergina turi klaidą, myli, lai jai praneša tai, kad jis ją mylėti nei vesti negali. Ne pervėlus, teisingas ir atviras žodis, nebus "nuodais", neprirakys ją beprotnamij prie suolo.

K. S. L-tė.

"Laisvėje" radau parašyta: "Meilutė mergina viršijo visus grožybės laipsnius". Aišku, kad tuos žodžius rašė vyras. Perskaičiau ir manau sau, tai vyrų silpnybė! Jeigu karštuolė mergina moka prie jų prisimeilyt, tai jau ir viršija visus grožybės laipsnius.

APŽVALGA

ROŽĖS LUXEMBURG LAIDOTUVĖS.

True translation filed with the Postmaster of Philadelphia Pa., on July 15, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Birželio 15 d. įvyko Rožės Luxemburg laidotuvės, kurios kuną po ilgų jėškojimų surado, nors Eberto-Šeidemanno žmogždžiai, žvėriškai ją nužudę, buvo paslėpę, bijodami minios keršto.

Laidotuvėse dalyvavo šimtas tukstančių žmonių. Ant jos kapo kalbėjo komunistai iš Bulgarijos, Graikijos, Turkijos, Lenkijos ir Šveicarijos. Vainikus atsiuntė Rusijos ir Vengrijos valdžios. Taip-pat Serbijos ir Hollandijos komunistai.

IŠ MOTERŲ JUDĖJIMO.

Tarptautinis moterų kongresas Ciuriche pasibaigė geguž. 18 d. Paskutinėj savo sesijoje kongresas nutarė vienbalsiai, kad iškilus naujai karei būtų iššauktas viso pasaulio moterų streikas. Nutarta šaukt streiką nors tokia karė būtų ir Tautų Lygos užgirta.

Nutarta taip-pat atsišaukti į visus socialistus, kad karei iškilus jie atsisakytų kariauti ir remt karę. Išnešta rezoliucija, reikalaujanti, kad moters būtų atstovaujamos Tautų Lygoj. Išnešta protesto rezoliucijos prieš taikos išlygas Vokietijai, prieš blokadą ir prieš ginkluotą įsiveržimą į Rusiją bei Vengriją. Tas rezoliucijas pasiuntė taikos konferencijai.

P-ia C. Eastman iš Amerikos "The Liberator" žurnalo redaktorė, įnešė rezoliuciją, kurioj kalbama apie naują karės pagimdytą darbininkų judėjimą, užgirimą darbininkų pasistengimą paimt pasaulio reikalus į savo rankas. Pripažįstama, kad naujas darbininkiškas surėdymas turi pakeist kapitalistiškąjį surėdymą ir reikalaujama, kad kapitalistai, išvengimui kraujo praliejimo, geruoju pasiduoūt ir atiduotų savo, nuo darbininkų užgriebtus, turtus darbininkams. Šita rezoliucija sukėlė dide-

lius protestus. Protestavo net social-patriotės, kurios vadina save socialistėmis. Rezoliucija nupuolė 55 balsais prieš 61.

Abelnai, kongresas pasizymėjo veiklumu, pažangumu ir dideliu draugiškumu.

Buvo tai suvažiavimas buržujų-turčių moterų, iš įvairių pasaulio kampų, vienok jis pasirodė daug pažangesnis už Amerikos Darbo Federacijos suvažiavimą, kuris neseniai įvyko ir atsizymėjo didžiausiu reakcioniškumu, o buvo tai neva darbininkiškos unijos suvažiavimas.

Iš to galima spręst, kad moters abelnai imant yra pažangesnės už vyrus, ir turi daug kiltesnius jausmus, o kadangi moters dažniausia vaduojasi vien jausmais, todėl kapitalistės vaduodamosi jausmais arba "gera širdimi", padarę kiek pažangesnius tarimus už vyrus kapitalistus, nors jų tie tarimai, žinoma, pasiliks tiktai ant popieros. Gyvenime, ypač darbininkams, jie neturės jokios reikšmės. Bus tai tik šauksmas tyruose. Darbininkai yra patyrę, kad prašymais nieko negalima atsiekti.

Tame suvažiavime dalyvavo delegatės iš 15 šalių: Anglijos, Vokietijos ir Jungtinių Valstijų po 25 delegates. Mažiau delegačių buvo iš Prancuzijos, Italijos, Austrijos, Vengrijos, Irlandijos, Australijos, Hollandijos, Norvegijos, Švedijos, Danijos, Šveicarijos, Rumunijos; iš Lenkijos, Bulgarijos ir Argentinos delegatės sėdėjo visą laiką nedalyvaudamos klausimų svarsty-me.

Suvažiavime nebuvo galima patėmyti jokios neapykantos vienos linkui kitos tarpe kariavusių šalių delegačių, sako ponias Adams, kuri ten dalyvavo. Didelis buvo draugiškumas ir užuojauta viena kitai. Visos pasmerkė karę ir pasizadėjo kovot prieš ją, jei ji vėl kiltų.

Atvažiavus p-lei Jeanne Melin, delegačiai iš Prancuzijos, Vokietijos atstovė p-le

Haymann suteikė jai gyvų gėlių bukieta, ir širdingai pasveikino.

Perėjo daug įvairių smulkesnių tarmių, kaip tai, kuklių auklėjimo klausimu, labdaringų įstaigų, sulyginimo moterų algų su vyrais už lygų darbą ir tt.

Daug gero suvažiavimas užsibriežė nuveikt, bet kiek bus nuveikta, ateitis parodys.

Tas suvažiavimas sutvėrė tarptautišką moterų organizaciją, užvardytą "Moterų Lyga del Taikos ir Laisvės". Centras įkurta Genevoj. P-lė Emily Greene Balch, profesorė, netekusi savo vietos del radikalių pažiūrų, išrinkta centro sekretorė. Ji taip pat redaguos mėnesinį tos organizacijos bulletiną.

ŽEMAITĖ UŽTARIA REAKCIONIERE

Tula "Progresistė" "Naujienų" N 152 aprašo, kaip LMPS. 9 kp. susirinkime Žemaitė skaitė savo parašytą protestą prieš 9 kuopos organizatorę. Tame proteste tarp įvairių organizatorei užmetimų, pasakyta: "Centras pakaltino Vyskupaitienę... už pasityčiojimą iš nuteistų draugų. O kiek Vyskupaitienė girdėjo: "reikia prie nugaros iškabą pakabinti,—žinos ir kitos kuopos nepriimti".

Žemaitė neužginčijo, kad Vyskupaitienė tyčiojasi iš politiškių prasikaltėlių (reiškia tas tiesa), tiktai sako, kad ir ji girdėjusi visokių pasityčiojimų. Tas vienok jos nepateisina. Jei ji girdėjo pasityčiojimus, tai ji užsitarnavo juos, nes tyčiotis iš politiškių prasikaltėlių gali tiktai bjauriausia reaktionierė, ir kuopa labai gerai padarė, išmesdama tą reaktionierę lauk, nes ji verta pririšt prie gėdos stulpo, o Žemaitė bando tokią reaktionierę teisinti.

Tokiom ypatom negali but vietos Liet. Mot. Progresyviams Susivienijime, kurios tyčiojasi iš mūsų draugų, nukentėjusių už darbininkų reikalus. Gaila, kad ir Žemaitė nuėjo su reakcijos banga.

MOTERIS PROVOKATORĖ.

Moterų Pramonės Unijų Lygos Suvažiavime Philadelphijoje, birželio 6 d. pakilo didelis trukšmas, kada pasirodė, kad tame suvažiavime dalyvauja provokatorė tula Miss Fincher.

Minėta ypata paskelbė laikraščiuose, kad tas suvažiavimas esąs "pro-german" ir neištikimas šiai šaliai. Išgirdusios tą delegatės taip įsikarščio, kad visos puolėsi ant tos provokatorės ir norėjo ją sumušti. Tiktai tos Lygos pirmininkės prašymas išgelbėjo provokatorę nuo bausmės.

KAIRIŲJŲ SUVAŽIAVIMAS.

Birželio 21-22-23 ir 24 dd. įvyko S. P. kairiojo sparno suvažiavimas. Suvažiavime beveik įvyko skilimas dėl tvėrimo komunistų partijos. 31 delegatas laikėsi tos nuomonės, kad atsimest nuo senosios partijos ir tvėrt naują, o likusieji 65 delegatai užsipyre lopyt senąją partiją.

Suvažiavimo mažuma šaukia dabar kairiųjų socialistų suvažiavimą Rugsėjo 1 d. į Chicago, Ill. dėl tvėrimo naujos Komunistų Partijos.

MOTERŲ SOCIALIZAVIMO KLAUSIMU.

Kapitalistų spauda su pasigėrėjimu platina nuolat melagingas žinias, buk Rusijoje bolševikai socializavę moteris, o mūsų klerikalų ir tautininkų laikraščiai lyg papugos atkartoja tas melagystes.

Louise Bryant, garsi rašytoja, kuri išbuvo Rusijoje ilgą laiką revoliucijos metu, savo straipsniuose daug sykių užginčija tas melagystes ir nurodinėja, kad tą juokais buvo paskelbusi tula grupė anarchistų Rusijoje, o ne bolševikai, bet darbininkų valdžios šmeižikai neatkreipia į tai atydzios, ir kartoja savo pasaką.

Dabar vėl tulas "London Daily Herald" korespondentas iš Maskvos rašo, kad jam labai gerai esą žinomi Rusijos Sovietų

įstatymai link apšvedimų ir kad socializacija moterų yra grynas išmislas. Jis sako, kad apšvedimo įstatymai yra labai panašūs į kitų šalių civiliškų šliubų įstatymus. Taip pat reikia gaut leidimas apšvest, kaip ir čia Amerikoje. Reikia pasirašyt ant tam tikro dokumento, kad vyras yra ne jaunesnis 18 metų amžiaus, o mergina ne jaunesnė 16 metų. Kad jie nėra da vedę, nėra sirgę proto liga, ir kad jie nori apšvest liuosoriai, be jokios prievartos. Šitas parodo, kad socializacija moterų yra išmislas, daugiau nieko.

Niekur moters neturi tiek laisvės ir lygybės, kaip Rusijoje. Ten jos gauna lygų užmokestį už lygų darbą su vyrais ir gali užimt augščiausias įstaigas šalies tvarkyme. Po draugės Kollontay priežiūra tapo įvestas įstatymas, kuris garantuoja kiekvienai moterei, tapusiai motina, valstybės lėšomis priežiūrą ir užlaikymą per 16 savaičių,—2 mėnesiu prieš gimdymą ir 2 mėnesiu po gimdymo. Jokiai moterei po gimdymo neleidžiama dirbt, kol jos sveikata nėra pilnai gerame stovyj. Specialiai ligonbučiai, vadinami "Motinystės Palociai", tapo tam tikslui įsteigti. Visą tą sirgimo laiką moteris-motina gauna savo paprastą algą, kurią ji gavo dirbdama dirbtuvėj.

Civilis šliubas yra priverstinas Rusijoje, o kas nori, gali po to imti šliubą bažnyčioje. Tas palikta liuosam norui apšvedančių.

Ponas Jean Longuet "Populaire", geg. 12, paduoda savo pasikalbėjimą su tula talkininkų pasiuntine į Rusiją, kuri išbuvo Rusijoje 18 mėnesių. Tarpe kitų įvairių klausimų, jis užklausė jos: "O kaip su moterų socializacija?" Ji nusijuokė ir pasakė, kad Petrogrado gatvėse nėra nei vienos prostitutės, o caro laikais buvo tai garsiausias miestas prostitutėm.

Bolševikai visai, sako, išgydę tą bjaurią kapitalizmo žaidžą. Petrograde visai nėra policijos, ji pridurė. Tiktai raudonosios gvardijos nariai, kuriems neprisieina visai naudot savo galios.

MASKVOS MOKYKLŲ SISTEMA.

Anot Maskvos švietimo skyriaus pranešimo, Maskvoje randasi 756 mokyklos su 147,100 mokinių. 396 mokyklos turi savo virtuves, aprupinančias 130,520 kudikių karštais pietumis, o 16,180 šaltais užkandžiais.

Mokyklų skyrius aprupina daugelį kudikių šiltom drapanom. Kudikių penėjimas mokyklose prižiurimas pačių jų tėvų.

Maskvoje yra 90 valgyklų ir 5 gyvenimui namai del kudikių. 75 įstaigos prižiuri kudikius dienomis, kurių motinos eina dirbt. Yra 2 sanatorijos, 95 prieglaudos namai našlaičiams ir 5 žemdirbystės mokyklos vaikams.

SIBERIJOS MOTERŲ PADĖJIMAS.

True translation filed with the Postmaster of Philadelphia Pa., on July 15, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Ponas Buckely, buvęs Honolulu bankierius, o dabar dirbantis prie Amerikos Raudonojo Kryžiaus Siberijoje, savo straipsnyje, oficialiame Raudonojo Kryžiaus organe, aprašo kaip baisiai buvo kankinami žmonės, kurie tapo nužiurėti jog simpatizuoja bolševikams. Tokius nužiurėtus, bolševikų simpatizatorius, sukemšama į prekinis traukinius, sako p. Buckely, ir paleidžia tuos traukinius, kurie bėga iš vieno galo krašto į kitą, ir niekur neleidžia jiems išlipti, neduodami jiems nė maisto, nė drapanų. Taip jie važinėja dideliame šaltyje, pusnuogiai ir alkani, kol neišmiršta visi.

Toliaus, jis sako: "Mačiau aš gyvulius, kurie kada tai buvo vyrais, moterimis ir kudikiiais. Veidai žiurėjo į mane, kurie nebuvo panašūs į žmones. Jų akyse buvo matyt piktumas, kerštas ir mirties ženklai. Aš kalbėjau su motere daktaru, kuri dirbo prie ligonių bolševikų ligonbutyje, o dabar buvo tame mirties traukinyje. Aš kalbėjau su mergina, turinčia da tik 18 metų. Ji buvo graži, švelni, inteligentiška. Vieną tų moterų išėmė iš to traukinio tulas rusas oficerius, kuris žadėjo ją sugražint, kada mirties traukinys turės išeit". (Iš "S. Russia").

Taip rašo ne bolševikai, bet kapitalistų tarnai. Toks tai baisus padėjimas moterų, kudikių ir vyrų po reakcijos letena Siberijoje ir kitose jų užvaldytuose kraštuose. O da jie rėkia apie "raudonąjį terorą".

LIETUVIŲ SOCIALISTŲ DAINININKŲ I SUVAŽIAVIMAS.

Birž. 29 d. įvyko S. L. S. D. A. I suvažiavimas Chicago, Ill. Dalyvavo 10 chorų, 36 delegatai; kiti chorai prisiuntė laiškus ir pasveikinimus. Pinigų Susivienijimas turi izde \$92.82. Chorų priklauso 23 su apie 1100 narių.

"AUŠRINĖ" APIE "MOTERŲ BALSĄ".

"Moterų Balsas" vedamas daug geriau už "Moterų Dirvą", bet grynai bolševikiškoje dvasioje ir talpina daug moterims netinkamų raštų, bet iš bolševikiško atžvilgio į jį žiurint, jam užmest nieko negalima. Bolševikizmo dvasios viešpatavimas išlaikomas neblogiaus, negu Kapsuko arba Aleksos raštuose". ("Aušrinės" No. 6-7, 1919).

Tai tikrą komplimentą pasakė mums p. Yla.

KAS ŠNIPAS?

"Keleivis" num. 25 š. m. sako sužinojęs, kad vienas iš lietuviškų socialistiškų laikraščių redaktorius esąs šnipas, bet nepasako katras. "Keleivis" sako, negalys tuo tarpu pasakyti jo vardo, nes neturįs prirodymų. Bet kokią tiesą "Keleivis" turėjo, neturėdamas prirodymų mesti tokią nuožvalgą ant žmogaus. "Keleivis" būtų geriau padaręs, kad būtų pirma pasistengęs gauti prirodymus, o jau tada būtų visuomenei apie tą pranešęs.

Šlykštus yra šnipo amatas, bet denunciatoriaus nei kiek negeresnis,—gi "Keleivis" sulošė denunciatoriaus rolę, pasakydamas: "Nors kaip sakēm, prie socialis-

tų jis kaip gyvas nebuvo prigulėjęs, tečiau redaguojamas jo laikraštis skaito save tikriausiu darbininkų apgynėju ir kartais **kursto darbininkus tiesiog prie sukilimo**".(Mūsų pabriežta).

Ar čia nėra denunciacija? Kokių tikslu "Keleivis" skelbia viešai, kad tas ar kitas socialistiškas laikraštis "kursto prie sukilimo?". "Keleivis" gerai žino, kad už tokius dalykus laikraštis gali nukentėti. Aišku, kad "Keleivis" lošia denunciatoriaus rolę, kuri nėra nei kiek geresnė už šnipo.

"Naujienos" vietoj nupeikt tokių bjaurių pasielgimą, paglosto "Keleivį" ir pagiria už tai. Teisybę sako priežodis: "Varnas varnui į akį nekirs".

Mes griežtai reikalaujame, kad "Keleivis" paskelbtų, kas yra tuo jojo įtartu šnipu. Jei "Keleivis" to nepadarys, tai mes žinosime, kad jis tą skelbia tikslu apšmeižti ir denuncijuoti, o ne persergėti, kaip "Naujienos" sako.

LIETUVOS "MINISTERIS" ŠNIPAS.

Katalikiškas "Draugas" savo num. 145 š. m. po antgalviu "Purvai", štai ką sako: "Buvusius caro šnipų sąrašus dabar turi bolševikai. Bedraugaudamas su jais p. Gabrys gal kada-nors dar apgarsins, kad vienas iš p. Smetonos paskirtų ministerių kitados buvo caro šnipu. P-as Gabrys ir jo šalininkai tuomi naudosis, griaudami Tarybą ir prezidento garbę su visa Lietuvos tvarka. Bet mes žinome, kad p. Smetona niekuomet nebutų daręs šnipo ministeriu, jei būtų turėjęs nors mažiausią įtarimą.

Tai reiškia Lietuvos klerikalų paskirtoj valdžioj dalyvauja šnipas ir net "ministerio" vietą užima. Puiku, ar ne?!

Ištikro, darbininkai gali daug gero tikėtis iš tokios valdžios. O tie nelaimingi skurdžiai katalikai darbininkai, kunigužių apmulkinti, dėjo paskutinius sunkiai uždirbtus savo centus šelpimui tos neva Lietuvos valdžios, šelpimui šnipo, savo didžiausio nevidono, kuris siurbė ašaras ir kraują

tų pačių vargšų darbininkų caro laikais.

Nelaimingi vargšai darbininkai! Kada jūs susiprasit? Kada pažinsit savo reikalus ir imsit juos gint?

Ištikro puikią neprigulmybę nupirko klerikalai su tautininkais už darbininkų sudėtus pinigus. Ir dar jie drįsta rėkt, kad lietuviai ne duosnūs, mažai aukaują. Mažai, mat, jie da išviliojo tukstančių iš tamsuolių šnipų užlaikymui.

Bet mums stebėtina, iš kur "Draugas" žino, kad tas "ministeris" šnipas. Sako Smetona (ten pat budamas) nežinojęs, o "Draugas" čia budamas žino.

Beje, juk kunigas Laukaitis pasakė anais metais Dumoje, kad caras turi but dėkingas Lietuvos kunigams, nes jie padėjo valdžiai malšint "kramolą". Dabar jau aišku, kad ir "Draugas" kunigų organas gali žinot, kas padėjo "kramolą" malšint.

"DRAUGAS" VERKIA.

Tas pats katalikiškas "Draugas" N 152 verkia kruvinom ašarom, kad Vengrijoj bolševikai verčia turčius dirbti ir kad jie užėmę jų palocius. Štai ką jis sako:

"Baisūs daiktai veikiasi Budapešte. Aristokratai dirba: jų namai paversti mėšlynais. Grafienė Rada šiandien yra priversta Budapešto kalėjime plauti trepus, sako "Draugas", ar tai ne baisūs dalykas? O kada darbininkės moters visą savo amžių priverstos netik trepus plauti, bet dirbti sunkiausius darbus ir prie to da badauti, kas neretai atsitinka, tai "Draugui" tas visai nebaisu. "Draugas" nei kiek nesigaili darbininkų nei darbininkių, kad jie dirba sunkiai ilgiausias valandas, o ponios grafienės jam gaila. Mat, ji savo baltas rankutes suters.

Tegul dirba dykaduoniai. Jie visą gyvenimą tingėjo ir tuko darbininkų prakaitu, tegul nors prieš mirtį užsidirbs sau duonos.

Toliaus "Draugas" ve ką rašo: **"Rumuose gyvena bolševikai.** Kituomet puošniusius grafų Karolyj ir Andrassy rumus

yra užėmę bolševikiški darbininkai su savo šeimynomis. Šiandien tuose rumuose nebepaliko nė pėdsakio, kad kituomet tenai vidus blizgėjo, gi aslos buvo nuklotos brangintiniais kaurais".

Mat, "Draugui" gaila, kad darbininkai turi žmoniškus kambarius gyventi. Jis norėtų, kad darbininkai gyventų supuvusiose lušnose. O kas tuos rumus pastatė, ar ne tie patys darbininkai? Darbininkai juos pastatė, darbininkai sutvėrė tuos turtus, kurie ten blizgėjo ir jie turi pilną tiesą naudotis jais.

Tas begėdis "Draugas" kuris darbininkų prakaitu gyvena ir tunka, nei neparausta taip niekindamas darbininkus, o tie vargšai darbininkai skaito šitokias pliovones ir vis da negali suprast kas jų priešas, o kas draugas.

KUR DINGO MILIONAS PARAŠŲ?

Katalikai ir tautininkai prakaitavo, dirbo rinkdami parašus, šventai tikėdami, kad tie parašai išgelbės Lietuvą nuo bolševikų. Nesmagu atsiminti, kad atsirado ir mūsų progresyvių moterų tarpe, kurios irgi padėjo tą vaikiškai kvailą darbą atlikt, na, ir manė visi rinkėjai, pasaulį sutvėrę tais parašais. O dabar tų parašų rinkimo "bosai" praneša, kad tie parašai esą sudaryti į knygas ir busią pasiųsti į Vilniaus muzėjų. Kiek tai pinigų, kiek laiko, energijos pašvęsta tiktai tam, kad žiurkės turėtų ką graužt. O juk tie pinigai buvo sunkiai darbininkų uždirbti.

VISI AMERIKOS GYVENTOJAI TURTUOLIAI!

Katalikiškasis "Draugas" išrado negirdėtą dalyką. Tik pasiklausykit, ką tas jezuitų organas pliauškia. Tulas skaitytojas paklausė "Draugo" kas bus su turčiais, ar jie gaus dangų ar ne, nes Kristus pasakė, kad "lengviau kupranugariui išlįst per adatos skylutę, kaip turtuoliui į dangaus karalystę".

Į tą klausimą "Draugas" štai ką atsako: "3. Amerikos gyventojams nepritinka sakyti, kad visi turtuoliai nepateks į dangų. Retas žmogus Amerikoje uždirba mažiau 18 dolerių į savaitę arba 936 dolerius į metus. Tat sudaro 1872 rubliu metams, arba 150 rublių mėnesiui. Žmogus pelnantis 150 rublių į mėnesį Europoje skaitosi tikru didžturčiu, nes didžiama žmonių uždirba penkissyk mažiau. Jei ponas G. S. iš Glen Lyon, Pa. uždirba ne mažiau trijų dolerių dienai, tai jam atsieis antruktart skaityti Evangeliją apie verbliudą ir adatos skylę. Antruktart skaitydamas šv. raštą ir žinodamas pats esąs didžturčiu, p. Georgijus gal pastebės Kristaus žodžius, padėtus tenpat: "Kas negalima yra žmonėms, tat galima Dievui".

Tai mat ką "Draugas" išrado, kad visi žmonės Amerikoje, uždirbanti \$3.00 yra didžturčiai! Ar tai ne stebuklinga? Džiaugkitės darbininkai, jūs visi esate didžturčiai! Taip sako "Draugas", jūsų užlaikomas geltonlapis.

Ištikro, tiktai idiotas arba mažas kukdikis gali tokias nesąmones kalbėt. Mes patartume "Draugo" redaktoriui kreiptis prie gydytojaus del išegzaminavimo smegenų.

Tas gudrusis redaktorius išrokuoja, kiek darbininkas, uždirbantis \$3.00 į dieną, uždirba rubliais, ir sako, kad jis esąs didžturtis. Kodel "Draugas" neišrokavo markēm, tai būtų dar turtingesnius darbininkus padaręs.

Tegul "Draugo" redaktorius atsimena, kad Rusijoje ar Lietuvoje, mėsos svaras budavo 3 kapeikos, o čia yra 50c. Kiaušiniai Lietuvoje budavo po 15 ar 18 už 10 kapeikų, o čia tuzinas yra 60c. Tegul "Draugas" išrokuoja kiek centais išeis Lietuvos pragyvenimas ir tegul prilygina prie pragyvenimo brangumo čionai, tai jis matys skirtumą.

Mėsos svaras, rokuojant centais pirmiau Lietuvoje lėšavo 1½c arba kad ir 2c,

o čia 50c; ir tas geltonlapis drįsta tokias nesąmones plepēt, kad darbininkas uždirbantis \$3.00 į dieną yra didžturtis. Kas iš to, kad čia darbininkas daugiau uždirba, kaip Lietuvoje, kad viską, ką jis uždirba, išplėšia kapitalistai ir kunigai.

Juk čia be dešimtuko negalima nei į bažnyčią įeit, o Lietuvoje galima.

DIDŽIUMAI LIETUVIŲ NEREIKIA MOKĖT TAKSŲ.

Pagal vėliausius Pinigyno Departamento pranešimus, visi Rusijos piliečiai, nors jie ir nebutų čia apsigyvenę (non-resident) nemoka taksų, jei neuždirba pavieniai daugiau kai tukstantį dolerių, o vedusieji virš dviejų tukstančių. Jei vedusio moteris čia Amerikoje ir negyventų, bet jei tik jis gali prirodyti, jog jis vedęs, tai to ir užtenka. Lietuviai, kurie buvo Vokietijos piliečiai to išėmimo neturi. Visi lietuviai, kurie nepasirašė ant dirbtuvėse dalinamų kortelių, turi mokėti už praėjusius metus 12 nuosimtį, o už šiuos 8 nuosimtį, bet jei jie atėjo Amerikon iš Didžiosios Lietuvos, turi viršui pažymėtą išėmimą. Panašų išėmimą turi ir finai ir lenkai, abelnai visi tie, kurie atkeliavę iš Rusijos rybų. Tie įstatymai yra išsiuntinėti visiems darbdaviams ir kolektoiriams.

Daugelis lietuvių amerikiečių savo taksus jau užsimokėjo. Tečiaus jiems visiems bus sugražinta, jei jie to reikalau. Už šiais metais užmokėtus taksus, sugražins darbdaviai, nes jie dar neišsiuntė į Pinigyno Departamentą surinktųjų pinigų, o kitus, pirmiau įmokėtus taksus, reikės kreiptis į patį departamentą (Treasury Department, U. S. Internal Revenue).

Kad nemokėti tų taksų (virš \$1,000 ar \$2,000, pagal reikalo) reikia nueiti pas darbdavį, kuris išrenka taksus, ir pripildyti popieros formą III5, o už praėjusius metus formos N 46. (Revised March, 1918).

Cariškas Įstatymas

MIRTINAS SMUGIS PENNSYLVANIJOS DARBINŪKŲ JUDĖJIMUI.

Pennsylvanijos valstijos seimas išleido įstatymą prieš maištininkus ir maištą (anti-sedition law). Tai yra reakcioniškiausias, kiečiausias, neteisingiausias įstatymas iš visų, kurie bent kur šioj gadynėj pasirodė. Jis užsimoja duot mirtiną smugį kairiųjų socialistų organizacijoms, jų laikraščiams ir atima pamatines darbininkų laisves. Štai jis:

“ĮSTATAS.

Nusakantis, kas tai yra maištas ir paskiriantis bausmę už tai:

Skyrius 1. Pennsylvanijos valstijos senatas ir atstovų rumas, savo generaliaime seime ir savo autoritetu (galia) įstatymiškai nutaria, kad žodis “maištas”, kaip kad jis vartojamas šiame įstatyme, reiškia:

Jeib-kokį rašymą, leidinį, spaudos darbą, klišę, braižinį, išsireiškimą arba pasielgimą asmenišką arba kartu ar susidėjus su kitu asmeniu arba asmenimis, kas turi tendenciją (palinkimą)

Kurstyti arba kelti nepasitenkinimą prieš valdžią šios valstijos arba Jungtinių Valstijų.

a) Padaryti arba **privesti ką, kad padarytų** bent kokią pasižymintį prievartą išsiveržimą arba demonstraciją prieš šią valstiją arba prieš Jungtines Valstijas;

b) Padrąsinti bent kokią asmenį arba asmenis daryt kokius-nors žingsnius arba kaip-nors elgtis tikslu nugriauti arba sunaikinti arba pamėginti nugriauti arba sunaikint valdžią šios valstijos arba Jungtinių Valstijų per bent kokią spėką (prievartą) arba per rodymą spėkos arba grąsinimą jaja; Drumsti ramybę šios valstijos arba Jungtinių Valstijų.

c) Kurstyti arba padrąsinti bent kokią asmenį arba asmenis papildyti bent kokią veiksmą, kurio tikslas yra pastatyt valdžią šios valstijos arba Jungtinių Valstijų į neapykantą ir panieką;

d) Kurstyti bent kurį asmenį arba asmenis, kad darytų ar mėgintų padaryti asmenišką sužeidimą arba blėdį bent kokiam valdininkui šios valstijos arba Jungtinių Valstijų arba gadinti ar naikinti jeib-kokią visuomeninę nuosavybę arba nuosavybę jeib-kurio visuomenės viršininko delei oficialės jo vietos.

Tas žodis (“maištas”) taip-pat reikš:

e) Faktišką pagadinimą arba sunaikinimą bent-kokios visuomeniškos nuosavybės arba nuosavybės jeib-kurio visuomenės viršininko, atlikta

todel, kad jos savininkas arba užėmėjas yra visuomeniškoj vietoj.

f) Bent kokių leidinį, spaudos darbą, klišę, piešinį arba išsireiškimą, kuris reikalauja arba mokina, kad tai yra priedermė, reikalas arba tinkamumas vartoti nedorybę, prievartą arba kokią-nors formą terorizmo, kaipo priemonę padarymui (pramoninės arba) politinės reformos arba valdžios permainos.

g) Pardavinėjimą, **dovanojimą arba skleidimą** bent kokių spaudos darbų, leidinių, knygų, laikraščių, dokumentų arba rašytos medžiagos bent kokioj formoj, kurie stoja už maištą, remia jį arba mokina jo, kaip kad tas maištas augščiau paaiškintas.

h) Organizavimą arba padėjimą organizuot arba tapimą nariu kokio-nors susirinkimo, draugijos arba grupės, kur jeib-kurie tikslai arba taktika yra maištingi, kaip kad čia pirmiau paaiškinta.

i) Sužinių arba savanorį parsamdymą, atliekamą savininko, agento, superintendente, “džianitoriaus” (prižiūrėtojas), užėmėjo, bent kokios trobos arba kambario bent kokiam susirinkimui asmenų su tikslu užsiimti bent kokia forma maišto, kaip kad čia pirmiau parodyta, arba sužinių arba savanorį leidimą, suteikiamą viršminėtų asmenų, susirinkti žmonėms tuo tikslu.

Skyrius 2. Maištas, kaip kad jis paaiškintas šio įstatymo skyrių pirmajame, tai bus kriminalis nusikaltimas ir kiekvienas asmuo, atrastas kaltu tame, bus baudžiamas ne mažiau kaip 100 dolerių pabaudos ir ne daugiau kaip 10 tukstančių dolerių pabaudos ir kalėjimu ne daugiau kaip 20 metų, viena ar kita tūdviejų bausmių arba abiem kartu, pagal teismo nuožiurą.

Skyrius 3. Visi įstatymai arba įstatymų dalis, nesutinkančios su šiuomi, tampa panaikinta”.

Užkeiktas reakcionierius Gompersas, ir tas, perskaitęs tą įstatymą, pasakė, jog “Amerikos žmonės laimėjo karę, užtat prarado laisvę”.

Pagal šitą įstatymą, visai negalima kritikuoti Pennsylvanijos valstijos arba Jungtinių Valstijų valdininkus. Jeib-koks neprielankus kritikavimas, pav., Pennsylvanijos gubernatoriaus, Jungtinių Valstijų prezidento, Augščiausiojo teismo ir tt., juk reiškia nepasitenkinimą tais valdžios organais ir tuo budu yra kriminalis nusikaltimas, “maištas”. Jeigu papeiktum Pennsylvanijos valstijos juodųjų kazokų (state constabulary) sistemą, Jungtinių valstijų Prezidento politiką Rusijoj ar Meksikoj, jeigu išreikštum nepasitenkinimą dabartine Amerikos reakcija, tai tuo patim butum

kriminalis maištininkas, statantis tas įstai-
gas į neapykantą ir panieką.

Bet akyse šio naujojo įstatymo gali-
ma likti maištininku, ir visai nepaliečiant
nei Pensylvanijos, nei Jungtinių Valstijų
valdininkų. Atminkime, jog kriminalių
maištingu nusikaltimu tas įstatymas laiko
ne tik patį veiksmažodį ar žodį, tiesiog kliudan-
tį valdžioj sėdinčius žmones; tas įstatymas
mato maištą kiekviename žingsnyje, darbe,
žodyje, kuris kada-nors galėtų, nors ir ap-
linkiniausiais keliais, vesti (tendencija) prie
nepasitenkinimo valdžia, prie jos nekenti-
mo. Pavyzdžiui, jeigu pagirsi Rusijos ir
Vengrijos Sovietų valdžią, tai kalbamojo
įstatymo akyse tuo pačiu papeiksi parla-
mentarinę buržuazinę valdžią, o kadangi
Amerikoje yra pastarosios rūšies valdžia,
tai reiškia, kad peiki ir į panieką staitai
Amerikos valdžios sistemą. Kitas pavyz-
dys: darbininkai sustreikuoja reikalaudami
didesnio mokesčio arba trumpesnės darbo
dienos; juodieji kazokai užpuola darbinin-
kų susirinkimą ir ima skaldyti galvas strei-
keriams ir jų žmonoms. Tulas darbininkas
neiškencia ir pastumia kazoką šalin. Darbi-
ninkas tampa areštuotas, ir grėsia jam 20
metų kalėjimo, kaipo maištininkui, kuris
asmeniai pažeidė šios valstijos valdininką.
Apskritai, streikas, ypač visuotinas strei-
kas, pagal tą įstatymą, lengvai galima iš-
aiškinti, kaipo maištingas "terrorizmas",
"ardantis ramybę", vedantis prie "nepasit-
tenkinimo" valdžia. Stambesni streikai
neapsieina be valdžios agentų (policijos,
milicijos, "indžionkšni" teismų ir tt.) įsi-
kišimo. Tuo įsikišimu darbininkai negali
but patenkinti, o kaip tik savo nepasitenki-
nimą parodys žodžiu ar darbu, tuojaus taps
priskaityti prie kriminalių maištininkų.

Vienas Scrantono socialistų veikėjas
sako, jog sulig tuo įstatymu, galima nu-
bausti už maištą žmogus, kuris drįstų pasa-
kyti, pav., jog tiek daug darbininkų žūva
kasyklose todėl, kad valdžia neužlaiko kiek
reikiant gerų inspektorių. Philadelphijos

"Public Ledger" rašo, jog Pensylvanijoje
dabar jau bus laikoma maištu net pakriti-
kavimas konsteibelio arba šerifo. Jis paro-
do, kad, pav., Pensylvanijos gubernato-
rius gali nedoriausių darbų pridirbti, bet
už tai kritikuot jį arba reikalaut jo pašali-
nimo tai jau "maištas".

Tas įstatymas vyriausiai taikomas
prieš bolševikus, tečiaus aišku, jog jo tiks-
las yra taip-pat į geležines pirštines paimti
visą darbininkų judėjimą didžiojoje pramo-
ningojoje Pensylvanijoje apskritai ir užtik-
rinti valdininkams carišką sauvalią ir ne-
paliečiamybę. V. Tr.

P. S. Toks tat yra įstatymas. Bet ar
visas jo aštrumas bus pritaikytas gyveni-
me, tai kitas klausimas. Veikiausia bus ap-
skritai leidžiami pro pirštus tokie dalykai,
kaip kairiųjų organizacijų paprasti susirin-
kimai, stačiai neatakuojančios valdžią pra-
kalbos ir tt. Tečiaus atskiruose atsitikimuo-
se gali but areštų ir už tuos darbus. Ap-
skritai draugams ir draugėms nereikėtų
perdaug nusiminti delei to įstatymo, nors
jis laikyti omenėj nebus pro šalį.

"MUSŲ TIESA" TURI LAIKINAI SUSTOT ĖJUS.

Turim pranešti nesmagią žinią, jog
tuo tarpu neišeis "Musų Tiesa". Jos admi-
nistracija mums praneša, jog, išėjus Penn-
sylvanijos valstijoje "Anti-Sedition" (prieš
maištą) įstatui, teks palaukti LSS. Pildo-
mojo Komiteto konferencijos, kuri yra tuo
tikslu šaukiama. Tas įstatas augščiaiu
šiam num. "Moteryų Balso" ištaisai išspauz-
dintas. Pasirodo, jog "M. Tiesa" vesti to-
kioj pakraipoj, kaip kad ligšiol ji buvo ve-
dama, prie naujojo įstatymo jau nebegali-
ma.

Įstatymų "prieš maištą" jau esama 15-
koje įvairių valstijų, bet niekur jie toli-
gražu nėra tokie žiaurus, kaip Penna.

LSS. Pildomasai Komitetas turės išrišt
klausimą, kas daryt su leidimu "Musų Tie-
sos" ir kitokios LSS. literatūros.

Į SIBIRĄ

(Pagal L. Tolstojų, parašė A. Večkys.)

Vienas Rusijos dvarų. Iš vienos pusės puošia milžiniškos pušys, iš kitos sriovena plati upė, pasipuošus elksniais. Tame dvare gyvena našlė Borisienė. Buvo tai žiaurios išvaizdos, senyva, apie 50 metų moteris. Pas ją už tarnaitę buvo Solomeja, jauna, vos 18 metų našlaitė. Kadangi ji augus nuo mažų dienų pas svetimus, tai buvo paklusni ir dirbdavo iš visos savo širdies, užtai senė Borisienė mylėdavo ją geriau už kitas tarnaites.

Buvo pavasario laikas. Medžiai jau pradėjo atgyt po šaltos žiemos, leisdami mažučius lapelius. Dvaro darbininkai judadirba: vieni aria, kiti akėja, ir tt. O moters triusia apie namus: vienos sodina įvairias gėles, kitos valo ir dabina kambarius, kad būtų gražu ir švaru sulaukus šventų velykų. Prie išdabinimo seklyčios dalyvavo ir pati Borisienė. Mat laukė atvažiuojant į svečius savo sunaus Juozapo, jauno gvardijiečio. Senė besitrusdama, sykiu mokino Solomeją mandagumū, atvažiavus Juozapui.

* * *

Pavasario švelnus vėjelis, putė nuo varų, retkarčiais palenkdamas medžių šakeles su jaunais lapeliais. Vyras, po dienos sunkaus darbo, ilsėjos susėdė priešais saulę ant upės kranto, rudydami pypkes ir klausėsi nuleidę galvas vieno, pasakojančio apie pergyventus laikus, laikus pergyventus varge ir priespaudoj.

Puikiam kambaryj, du jauni oficeriai linksmi šnekučiavosi apie panas, važinėjimus ir šampaną. Stalas buvo apkrautas valgiais ir gėrimais. Apie stalą sukinėjosi Borisienė, prižiūrėdama, kad nieko neprikrūtų.

—Solomėja! Atnešk bonką vyno,—su-

riko senė. Už poros minutų, geltonplaukė, nedrąsiai įėjo nešinė bonką ir pažvelgė tiesiai į sėdintį prieš ją vaikina. Bet, kuomet jos nedrąsios akys susitiko su svečio žėrinčiom akim, tuomet nuleidus akis žėmyn ir pastačius vyną, greit išėjo visa užraudus iš kambario. Jaunas oficerius užsiziopsojo į išėjusią ir būtų ilgiau sapnavęs nemiegodamas, jeigu jo draugas nebutų pajudinęs jį už peties. Greit, tartum iš miego pašokęs, prisipylė naujai atnešto vyno ir pakėlęs taurę į viršų, su linksma šypsas, išgėrė iki dugniui.

—Aš dabar žinau, kas tave traukia čia,—gudriai primerkęs vieną akį, pratarė Ivanov.—Kaip dabar matau, tai tau rupėjo Solomeja.

Juozas nieko neatsakė, tik nenorom nusišypsojęs ir užsidedęs papirosą, leido tirštus kamuolius dumų, per kuriuos jam matėsi Solomejos stovyla. Ivanov pradėjo niunuot kokią tai dainą.

Solomeja įėjus į kitą kambarį linksmi žaidė prieš didelį veidrođį, užsivilkus Juozo ploščių ir kepurę taikydama ant savo galvos. Juozapas tykiai priėjęs, atsistojo tarpduryj, jai nepatėmijus. Jis ilgai į ją žiūrėjo akis įrėmęs, kol ji jo nepatėmijo. Kuomet netikėtai pamatė atėjusį svečią, greit nusiplėšė vyrišką ploščių ir kepurę ir susigėdus bėgo pro duris. Bet vyriškis sugriebė ją į glėbį. Ji smarkiai ištruko lyg paukštelę, ir privėrus duris pažiūrėjo pro plyšį su meilės šypsas. Pagaliaus uždarė duris ir nubėgo į savo kambarį. Ji jautėsi geram upe. Jai atrodė, kad Juozapas ją myli ištikrųj ir jieško progos su ja pasikalbėt rimtai. Bet greit kita mintis išvarė pirmąją: “kaipgi jis mane vargšę mylės, budamas ponaitis”. Ir rauda iš gėdos, išmėtinėdama sau: “kam man reikėjo eit

į jo kambarį". Pagalios tas mintis vėl vijo iš savo galvos, pati ramindamosi: "O gal ir myli. Ką-gi reiškia turtai prieš tikrąją meilę"!...

Juozapas buvo suerzintas jos meiliška šypsna. Priėjęs prie lango, užsidegė papirosą ir žiūrėjo akis išmeigęs kur tai į sriovenančią upę. Pagalios pečiaiis patraukė, nusišypsojo ir pamaži išėjo lauk. Solomeja, pamačius išeinant, išėjo ir ji. Už valandėlės abu vaikščiojo paupiais šnekučiuodami. Abu linksmi buvo, o ypatingai Solomeja. Jai atrodė, kad dabar tik pradeda gyvent ant svieta. Priėję didelį akmenį, sustojo.

—Sėskim ant šio akmens, pratarė Juozapas.

—Galim,—buvo atsakymas.

Ir paėmęs už rankos pagelbėjo atsist. Jie ilgai šnekučiausi, o jiemdvim, tartum pritarė vieversėlis, čiulbėdamas augštai iškilęs, sparneliais plasnodamas.

* * *

Naktis tyki. Tik retkarčiais tylumą sudrumscia dvaro šunes lodami. Solomeja pasirėmus prie lango žiūrėjo į žvilgančias žvaigždes. Pagalios atsikėlus užžiebė žvakę ir nusirengus rengėsi gult, nes žvakė baigė degt. Jai besitaisant lovą, įėjo pamažu Juozapas. Del netikėto atsilankymo, Solomeją perėmė lyg šiurpuliai ir nejuto, kaip pasijuto jo glėbyj. Jinai kartojo: tamsta... negali...

Jis apkabinęs bučiavo, spaudė prie savęs, o žvakė baigė degt ir pagaliaus užgęso...

Anapus upės vaikinai, pagal to krašto papročius, vaikščiojo nuo stubos į stubą, giedodami giesmę:

Linksmą dieną apturėjom,

Kurios iš seno norėjom,

Jėzų kėlusi girdėjom. Alleliuja!..

(Toliau bus)

Sesutės Darželis

Atšilo žemė, atbudo gamta. Saulė aukso spinduliais leidžia šviesą ir šilumą, gaivina sustingusią žemę, saugoja jaunus žiedus nuo šalčio ir bučiuoja juos, bučiuoja karštai, maloniai, kaip motina savo kūdikio veidelį. Paskęsta josios šviesūs spinduliai tyrame upelio vandenyj, aplanko tamsiojo pušyno kampelius,—viską ji vienai myli. Bet labiausia myli sesutės darželį.

Sesutės darželyj visi medžiai pražydo, ir kvepia jaunybės kvapu. Tenai rutos juokiasi, galvelės keldamos į dangų ir smulkučiais savo lapeliai, traukia į save gaivinančią ir tokią švelnią, minkštutėlę, saulės šilumą. Visa gamta, visas, rodos, pasaulis, linksmynasi ir džiaugiasi.

Darželis maudosi laimėje; jame į bičių avilį atsirėmusi stovi jauna sesutė, karštai mylinti savo darželį. Kart-kartėmis sunkus nuliudimo debesėlis, ar tai praėjusių skaudžių dienų priminimas užtemdo jos skautų veidelį, sukelia ant lupų skausmo išreiškimą, bei sunkaus priėjimo giesmę. Bet, štai vėl akyse gema meilės juokas, jaunimo diena ir vėl sesutės veidelis atsimaino ir rodosi, pultų ji gyvenimui į glėbį, bėgtų pas tuos vartus, už kurių matosi laimė, už kurių matosi širdžių vienybė, už kurių yra darbininkiška, broliška meilė. Bėgtų ji ir pultų... bet prikala ją didžiausi savųjų pasigailėjimo jausmai, sukausto jos širdies norus pančiais, kuriuos žmonės pripratę vadinti: "ne taip kaip nori, bet taip, kaip vyresnieji sako, turi buti".

O bitelės sesutės darželyj apsigyvenusios, lakioja linksmutės. Kas joms rupi? Kas jų norus sukausto? Kas jų krutinę prislėgia? Jos lakioja nuo žiedo ant žiedo, nuo žolės ant žolės,—neša į avilius savo saldų medų... ir linksmos gyvena. Viena tik iš jų, pro šalį sesutės lėkdama, nutupė jai ant peties ir sparnelius nuleido: nuvargusi

buvo. Zvimbdama kalbėjo sesutei: “neliūsk, jaunoji... Neliūsk... mylėk ir darbuokis, o meilė tau laimę priduos. Mylėk ir darbuokis! Mylėk! O meilė vargo dirvą skaisčiomis gėlėmis papuoš. Darbuokis,— o darbas nenuilstantis tau meilės vainiką nupins”.

Mikaliskės Petras.

LIETUVOJE.

Juk jau vasarėlė
Pilnai prasidėjo,
Gamtos budri šypsa
Kaimus padabino.

Kaitrioji saulutė
Giedriai sužibėjo,
Įvairūs paukšteliai
Čiulbėti pradėjo.

Garnys parkeliavęs
Sau lizdą dabina;
Medžių šakas pina,
Dantimis kalina.

Ir žmonės vargdieniai,
Drąsumo igijo,
Prieš savo skriaudėjus
Kovoti pradėjo.

Nēr nieko linksmesnio,
Kaip tik vasarėlė,
Kada visi žmonės
Džiaugias žolynais.

J. Aceris.

DARBININKĖS LAIMĖ DABARTYJ.

Kur tik eisi, ką tik tarsi,
Visur priešų mokslo rasi;
Turčių klesoj tai daugiausiai,
Nes jie bijo jo baisiausiai.

Sveiko proto darbininkė —
“Baisi šalies išdavikė;”

Taip tai priešai mūsų šaukia,
Nubaudimo žmogaus laukia.

Diena dienon skamba žinios,
Kad jau yr' naujos varžynės
Del tų, kurie tiesą sako,
Kurie bijo karės smako.

Ir del tų laisvės gynėjų,
Del žmonių užtarėjų —

Viena ta pati gadynė,
Baisi ranka geležinč.

Ir štai, kas liuso dar likos
Del tos vargšės darbininkės:
Skurdas, vargas, sunkios baimės,
Tai dabarties josios laimės.

J. Aceris.

KADA?

Kada tu, laimuzė,
Pas mus atkeliausi?
Ant mūsų žemelės
Kada užžibėsi?

Kada išauš rytas?
Daug kartų puikesnis
Vieversėlis maršą
Kada mums čiulbės?

Kada vargšų minios,
Alkanos, nuplyšę,
Kitiems turtus krauti
Kada gi paliaus?

Kada žmonių kraujas
Neb'laistys žemelės?!
Kada motinėlių
Ašaros nudžius?

Kada kudikėliai
Sulauksit tėvelių,
Iš karės pareinant?
Kas juos išvaduos?

Kada gi tu, liaudi,
Nubausi tironus,
Ką šalį papluskdė
Ašaros, kraujuos?!

Kada skriaudžiamieji
Pabusit iš miego
Ir drąsiai į eiles
Kovotojų stosit.

Kada, mielas broli,
Ir brangi sesutė,
Su savo engėjais
Už laisvę kovosit?

Kada jūs, pavargę,
Beteisiai, suminti,
Iš pro amžio ruko
Vergijos išbusit?...

Vargdienėlis.

Sveikatos Skyrius

KUDIKIŲ MAITINIMAS.

Atsivėlgiant į tai, kad 25 iš kiekvieno šimto, iš bonkos penimų kudiškių, miršta pirmaisiais metais savo amžiaus, Suv. Valstijų visuomenės Sveikatos Skyrius atyžiai priėngė rankvedį moterims ir auklėms, kuriame suteikiamos taisyklės, kaip penėti kudiškius iš bonkos, kad apsaugoti juos nuo mirties.

Kuomet daktaras atranda, jog kudiškis negali būti penimas krutimi, karvės pienas yra geriausias maistas, kuris gali užimti motinos pieno vietą. Reikia vartoti kuogeriausį pieną (riebus pienas ne visuomet yra geriausias). Jei galima gauti, reikia vartoti "certifikuotą" pieną. Jei ne, tai gaud pasteurizuotą, arba švariausį ir tyriausį iš bonkos pieną pasterizuok namie.

Pienas, parduodamas ne bonkose, arba į bonkas supiltas iš viedrų krautuvėse, ištikrųjų yra suterštas, nežiurint, kad jis ir išrodo kaip reikia, ir turi tinkamą skonį.

Įvairūs priėngti "Vaikų Maistai" (Baby Food), kondensuotas pienas, ir kiti panašūs, negali užstoti karvės pieno, ir dažnai kudiškiui yra blėdingi.

Jei pienas nėra sertifikuotas, ar pasterizuotas, jame gali būti perų (bakterijų) džiovos, skarletinos, tonsilito, difterijos, karštinių ir kitų limpamųjų ligų.

Pieną lengva pasterizuoti namie. Išmaišyk gerai pieną ir supilk į švarias penimšias bonkas, kurios turi būti užkimštos švariai, nepermirkstančia vata. Paimk vėlinį krepšiuką, į kurį telpa šešios ar septynios bonkos (tiek, kiek reikia per 24 valandas) ir visa tai įdėk į skardinę šalto vandens, pripilto tiek, kad apsemtų bonkose esantį pieną. Užkask vandenį, užvirink ir leisk jam virti per penkias minutes. Nukask, palaikyk nukaitus šalyje per penkias minutes, potam nupilk karštą vandenį,

įleisk iš lengvo šalto vandens tol, kol pienas atšals. Po to, padėk pieną ant ledo, ir laikyk nešilčiau 50 laipsnių.

Jei pieną ketini maišyti su kuonors: aviziniais miltais, miežinių vandeniu, ryžių vandeniu, cukrumi, tai tie dalykai turi būti įdėti į pieną prieš pasterizavimą.

Laikyk pieną šaltai tol, kol reikia jį vartoti. Kuomet rengies kudiškį penėti, sušildyk jį iki kraujo šilumos. Tai padaryti, geriausiai įstatant bonką į šiltą vandenį. Nebandyk pieno šilumos imdama burnon spenelį, bet užlašink kelius lašus ant rankos ir patirsi jo karštumą.

Viskas, kas tik vartojama kudiškio maistui, ir kas tik liečiasi to maisto, turi būti švarus.

Visuomet turėk švarias rankas. Rankos turi būti nuplautos karštu vandeniu, su muilu, ir gerai nušluostytos abrusu pirm, negu čiupinėsi ką-nors, kas eina kudiškiui į burną.

Kaip tik kudiškis pavalgo, išpilk likusį pieną iš bonkos, ir pripilk ją šaltu vandeniu. Kuomet reikia rengti pieną kitoms 24 valandoms, išplauk bonkas su karštu muiluotu vandeniu, išvalyk su šepetuku, ir potam išskalavus, virink bonkas per penkioliką minutų.

Spenelius vartok tik tokius, kuriuos lengva užlaikyti švariai. Jie turi būti išversti, nuvalyti ir išvirinti. Niekuomet nevartok spenelių, kurie yra tvirtai sunerti su stiklo ar gumos triubėlėmis.

Svarbiausia pasitark laikas nuo laiko su daktaru, ir tik tuomet penėk iš bonkos, kuomet jis pasakys, jog tai yra reikalinga.

Rašyk Suvienytų Valstijų Sveikatos Biurui, iš jo gausi patarimų, kaip reikia prižiūrėti kudiškius. Rašant adresuok: United States Public Health Service, Washington, D. C.

KORESPONDENCIJOS

ROCKFORD, ILL.

Mūsų dešiniųjų geradarystės darbininkų labui.

Jau buvo rašyta laikraščiuose, kad čia įvyko dvejios prakalbos: T. L. Dundulio ir P. Grigaičio, kurias parengė LMPS. 5 kp. T. L. Dundulio, tai buvo prakalba, o ponas Grigaičio, tai galima drąsiai sakyti, kad buvo ne prakalba, tik pasikėsinimas ant L. M. P. S. 5 kuopos. Kadangi P. Grigaitis ir vietiniai jo pasekėjai matė, kad šiame mieste, kaip LSS. 75 kuopoj, taip ir LMPS. 5 kuopoj kairiųjų buvo didžiuma, tai mūsų dešinieji padarė bandymą, kad suskaldyti kairiųjų spėkas. Tas aiškiai parodo, kad ponas Grigaitis rengėsi prie to, nes jis buvo atvažiavęs iš vakaro ir laikė savo prakalbas apsistatęs policija, kas Rockfordo publiką labai nustebino, nes Rockfordiečiai neatmena, kad kada-nors šiame mieste būtų buvus policija laike prakalbų. Surengimui tų prakalbų LMPS. kuopos išdininkė ir rengėjos išleido iš kuopos izdo 48 dol. Tai mat kokiems reikalams išėikvojo L. M. P. S. kp. izdą.

Bet visas jų darbas nuėjo veltui, nes žmonės jau moka pažinti vilką avies kailį ir moka atskirt gerą nuo blogo. Po tų visų nelaimių kuopos narės ėmėsi energingai už darbo ir pastatė kuopą dar ant tvirtesnių pamatų, negu kada-nors ji pirmiau buvo. Taip-pat mums pritaria ir visi Rockfordo progresyviai žmonės, ypatingai socialistai, nes kurie dar abejojo kas dėl Grigaičio politikos, tai tą sykį pamatė pilnoj šviesoj.

Taip-pat turim pasakyti, kad tos narės, kurios surengė tas prakalbas, tai yra: K. Raškevičienė, M. Yovaišienė ir B. Čepaitė (Varekojienė),—LMPS. 5 kp. laikytame susirinkime 25 d. gegužės, vienbalsiai tapo išbrauktos iš kuopos.

Kuopos įgaliota komisija:

D. Diokienė, Alena Draugeliutė, M. Akelaitienė.

SO. BOSTON, MASS.

Iš LMPS. 13 kuopos judėjimo, 1919 m.

1918 m. kuopa mažai ką veikė: vargiai surengė 1 prakalbas ir paskaitą. Narių skaičius taipgi buvo sumažėjęs iki 24. Šiais gi metais pasirodo smarkesnis judėjimas tarpe draugių.

Pažymėsiu, kiek nuveikta per 5 mėnesius laiko. Narių skaičius paaugo iki 50; visos pilnai užsimokėjusios. Sausio mėn. surengta prakalbos; kalbėjo d. Z. Puišutė. Vasario mėn. surengtos prakalbos paminėjimui kritusių kovoj dd. Rozės Luksemburg ir Karoliaus Liebknechto. Kovo mėn. surengta kostiumų balius II Rajono naudai; pelnyta \$107.00. Bal. mėn. surengta vainikų balius Lawrence'o streikieriu naudai; pelnyta \$40.00. Geguž. mėn. surengta paskaita apie kudikių auklėjimą; prelegentė buvo d. Z. Puišutė. Buvo renkamos aukos nukentėjusiems apvaikščiojime Pirmos Gegužės, tam tikslui iš kuopos izdo aukauta \$15.00. Prelekcija buvo įdomi, tik gaila, kad prelegentė nepranešė rengėjom kokioj temoj laikys prelekciją, butų buvę galima geriau išgarsinti ir butų daugiau moterų atsilankę. Prisidėjo su \$5.00 prie apvaikščiojimo Pirmos Gegužės surengimui prakalbų.

"Moterų Balso" išplatinta 280 egz.; nemažai parduota literatūros.

Iš augščiau aprašytų dalykų, pasirodo, jog LMPS. 13 kp. pradėjo darbuotis kiek galėdama.

Susirinkimai būna laikomi kiekvieno mėnesio pirmą utarninką LSS. 60 kp. sve-tainėj, 376 Broadway.

Brangios draugės! Dirbkime visos iš-

vien energingai ir draugiškai, kad 1919 metų pabaigoj išaugintume LMPS. 13 kuopą iki 1000 narių. Org. J. Sarapienė.

NEW HAVEN, CONN.

Birželio 1 d. LMPS. 42 kp. surengė prakalbas. Kalbėjo d. K. Petrikienė iš Brooklyn, N. Y. Kalbėtoja daugiausia aiškino moterų reikalus ir jų padėjimą praityj ir dabartyj ir kas privertė jas organizuotis. Po prakalbai buvo renkamos aukos, padengimui lėšų; aukų surinkta \$4.60. Taipgi prisirašė 2 naujos narės. Publikos buvo mažai, nes tą pačią dieną tautininkai surengė masinį mitingą.

LMPS. 42 kp. 8 d. birž. surengė išvažiavimą; nuo išvažiavimo liko kuopai pelno \$11.80.

Mūsų kuopa neblogai stovi finansiniai ir narėmis. O. S. R.

NEW HAVEN, CONN.

LSS. 27 kp. gerai veikia. Paskutiniu laiku kuopa paėmė puikią svetainę susidėjus su lenkų socialistų kuopa, kurioje bus galima laikyti prakalbos, baliai, koncertai ir galbut teatrai rengti. Vėliaus LMPS. 42 kp. sužinojus, kad socialistai turi paėmę svetainę ir yra galima susirinkimai laikyti, tai ir moters savo paskutiniame susirinkime nutarė susirinkimus perkelti į socialistų svetainę.

O, Jėzau! Tautininkai, nežinodami ką bedaryti, pradėjo šaukti ir pykti ir iš kailio nertis. Negana to, kad jie pyko ir keikė socialistus už suėjimą į vienybę su lenkais, bet išgirdę, kad ir moters nesibijo lenkų, tiesiog iš proto mūsų tautininkai išsikraustė. Ėmė visokius melus skelbti ir moteris visokiais budais gaudinti ir raginti moterų vyrus, kad pastarieji neleistų savo moterų į susirinkimus ir tt. Bet vyručiai apsigavo. Moters visai nenusigando tų pliauškalų, kuriuos tautininkai paleido, bet ėjo į susirinkimus, neatkreipdamos jokios atydzios į tautininkų melus. Matote, Amerikoj mo-

ters pradėjo organizuotis ir šviestis, tai tautininkai pasirinko senovės Lietuvos kumčių darbą: melus ir pletkus nešioti. Linkiu mūsų miestelio tautininkams jų profesijoje geros laimės ir gero pasisekimo ir toliaus pasekmingai melus ir pletkus nešioti.

Minėta socialistų svetainė randasi po num. 201 Green St. Svetainė buna atidaryta kas vakaras ir galima linksmai praleisti liuosas nuo darbo valandas.

New Haveno Onytė.

CHICAGOS CHRONIKA.

Dvi didžiausios kairiųjų tvirtovės Chicagoj randasi Bridgeporte,—LSS. 4 kuopa ir LMPS. 9 kp. Kuomet 4 kp. pasuko kairėn, tai keletas "Naujienu" šalininkų nors ir kvietė "rimtuosius" draugus lankytis į susirinkimus, kad kuopą sugrąžinus prie senovės, bet matydami, kad tų "rimtųjų" nesiranda, "išsimufino" į LSS. 22 kuopą, manydami pagelbėsią Strazdui su Grigaičiu nors vieną menševikišką lizdelį palaikyti, o 4 kp. davė ramybę.

Bet 9 kp., kuri sukairėjo sykiu su L. M. P. S. organu "Moterų Balsu" ir sykiu su visa susipratusia Chicagos visuomene, nes kuomet pereitais metais rinkome delegatę į visuotiną LMPS. suvažiavimą, jau 9 kp. užgyrė "Moterų Balsu" kairėją taktiką ir įsakė delegatei suvažiavime nutarimo laikytis. Nors potam dešiniosios susiorganizavusios ekstra susirinkime tą nutarimą atšaukė, bet toks atšaukimas buvo netiesotas.

Kiek vėliau kuopa, nematydama reikalo prigulėti, atsimetė ir nuo Lietuvių Darbininkų Tarybos. Už trumpo laiko dešiniosios vėl užsispyrė susigrąžinti tarybą ir balsuojant balsai pasidalino pusiau. Tuomet atidėta kitam susirinkimui, kur didelė didžiama balsų tas įnešimas tapo dar kartą atmestas.

Kaip augščiau minėjau LSS. 4 kp. keli menševikai išsikraustė ir davė jai ramybę,

o prie LMPS. 9 kp. prisikabino dvi pasivadinusios progresistėmis, ir jau nuo praėjusių metų neteisingai aprašinėja kuopos susirinkimus, ir kuopa niekaip negali nuo jų atsikratyti.

Jau du kartu kuopa išnešė viešus protestus prieš tas kuopos ir jos narių šmeižikes. Protestai tilpo "Laisvėje" ir "Žarijoj"; "Naujienos" irgi patalpino smulkiam, vos išskaitomom, raidėm. Kadangi neteisingus aprašymus kuopos susirinkimų, iškraipymus faktų, įvairius prasimanymus apie bolševizmą ir tam panašius dalykus "Naujienos" talpina didelėm raidėm, tai matyt tam laikraščiui ypatingai tvirtinimai svarbesni, negu visos kuopos protestai prieš ypatingus neteisingus tvirtinimus.

Iš tikrų šaltinių teko patirti, kad tuodvi ypatingos (viena iš "Naujienų" štabo, antra arti prie jo stovinti), pasislėjusios po vienos ir kitos progresistės slapivardžiais ir tik paskalais vaduodamosi aprašo kuopos susirinkimus.

Pagalčiau, progresistė, neturėdama tuo tarpu prie ko kabintis, pradėjo per "Naujienas" tvirtinti, kad kuopa tik delto išstojė iš A. D. Tar., kad balsavusios svetimos kuopos narės, kurios buvo dvi atsilankiusios tą dieną iš 29 kuopos. Kadangi ant vietos niekas nematė ir tik po laikui viena narė pradėjo tvirtinti, kad įtariamoji balsavus ir kadangi kuopa aplaikė laišką nuo įtariamoms, pasiskundimą, kad ją neteisingai įtarė, tai pasiremdama ant pasiskundimo ir keletu narių tvirtinimo, kurios mačiusios, jogei nebalsavo, nutarė viešai užprotestuoti prieš Progresistės neteisingus tvirtinimus. Kada protestas pasirodė spaudoj Progresistė vėl savo užgiedojo per "Naujienas". Tuomet kuopa nutarė iširti, kuri iš narių bereikalingai užsipuola ant svetimos kuopos draugės, ir šmeižia pačią savo kuopą. Bet pasirodžius, kad redakcija tikrąjį vardą be teismo neišduos, nutarta neatkreipti atydzios.

Praėjusį sezoną, 9 kp. daug pasidarbavo

visuomeniniam veikime: surengė 5 vakarus, iš kurių vieną "Moterų Balso" naujai, ir antrą rašytojos Žemaitės naudai, kurie buvo nepaprastai pasekmingi. Aukų iš savo izdo išaukavo įvairiems reikalingiausiems tikslams apie \$75.00. Surengta 5 prakalbos, ir laike prakalbų surinkta apie šimtas dvidešimts dolerių įvairiems fondams, kaip tai: LSS. Apsig. fondui, LSS. Agit. fondui ir Tarptautiniam Kalinių fondui.

Prieš Pirmą Gegužės išleido trijose kalbose penkis tukstančius lapelių, agitujančių švęsti kaip moteris, taip ir vyrus, ir prieš šventę tą dieną išnešiotą po namus. Kuopa palaiko savo puikų pasižymėjusį chorą, kuriame daug darbuojasi choro vedėja P. Gugienė, nereikalaudama nė atlyginimo už choro mokymą.

Taipgi kuopa palaiko vaikų ir mergaičių "Ateities Žiedo" draugijėlę, kuri turi gražų mažų dainininkių chorą, o dabar neseniai prisidėjo ir LSS. 4 kuopa prie palikymo minėtos draugijėlės.

Linkėtina, kad 9 kuopa ir ateityje taip energingai darbuotųsi organizacijos ir visuomenės naudai. Tikimasi, kad ateityje ji, dar didesnius žingsnius padarys.

O. Stikla-Vikš-nė.

ROSELAND, ILL.

Ne kritika, bet šmeižtai!

Netikėtai papuolė į rankas "Keleivio" N 20, kuriame yra ilgas pamokslas antgalviu: "Polemika ir Kritika", pašvęstas man, po kuriuo pasirašo tula "M. B." Skaitytoja. Jeigu "M. B." Skaitytoja suprato iš mano korespondencijos "Moterų Balso" N 4 š. m., kad jau mano susipratimas nuprogresavo atbulon pusėn, ir aš nepajiegiu suvaldyti protelio, tai delko nesiuontė tą taip pamokinantį patarimą ten, kur tilpo mano korespondencija, o pasiuntė į laikraštį, kurio aš neskaitau. Bet "M. B." Sk. ne pamokinimas rupėjo, o apšmeižti, išlieti pagiežos tulžį, kam aš ne taip manau, kaip ji nori, ir pasislėpti už redakcijos nugaros, kad už

šmeizimą teisybė akių neišdurtų. Iš jos rašto taip ir matyt pavydas, kad aš sugebiu suprasti ir veikti taip, kaip supranta ir veikia visi LSS. nariai ir LMPS. narės, išskyrus mažą saujelę buržuazijos pataikūnų, kurie dar randasi tarp mūsų, bet jau baigia nykti.

Toliau toji "M. B." Sk. savo pamoksle sako, buk aš nepataikau "Naujienu" teorijos suprasti. Aš ne suprasti nepataikau, bet užsiganėdinti nepataikau, nes "Naujienos" nėra vedamos tikroji darbininkų revoliucinėj dvasioj, bet jos pritaria tokiems socialistams, kurie socialistus žudo, užtai susipratę socialistai "Nauj." neužsiganėdina ir kovoja, protestuoja prieš "Naujienas".

Ten pat "M. B." Sk. klausia, ar jau užmiršai tą taip neseniai buvusį laiką, kuomet, dirbdama siuvėjų šapoj, pati sakydavai: "velniai teima, neprigulėsiu prie socialistų, nes tik bereikalo panigus moki, mes nesulauksime to socializmo, kadangi kaip pasižiuri į tuos darbininkus, į tą jų žiaurumą, į tą kerštingumą ir neapykantą vieno kitam, kaip jie da vergiški ir tamsūs, kad apie socializmą jiems nė neprisitark; kad ir geriausias socialistas agitatorius nuolat jiems į ausis kaltų, visvien socializmo nesupras delei savo tamsumo" ir tt. Čia tai jau visai žodžiai išversti atbulon pusėn. Man dirbant siuvėjų šapoj pasitaikė greta sėdėti su tokioms merginoms, kurios apie nieką daugiau nekalbėdavo, kaip tik apie bažnyčią, kunigėlius, vaikus, madas ir kitokius dalykus, kurių čia negalima paminėti, o kada pamatydavo mane pėtnyčioj valgant mėsą, tai žegnėdavo sakydamos: "dieve, dieve, kaip jos perkunas netrenkia". Nepraslinkus nė pusei metų, mano šapos draugės netik pasišnekėjimo temą permainė, bet ir visą apsiėjimą. Prisiminus praeitį, sarmatydavosi; lankantės į laisvas sueigas viena susipažinuo su socialistu vaikinu ir paėmė civilį šliubą. Iš to aišku, kad kiekvienas socialistas gali but geru agitatorium. Aš visada sakiau ir sa-

kau, kuris pripažįsta klesinį susipratimą, privalo skleisti jį, nepaniekindamas, neužgaudamas, neišjuokdamas priešingos nuomonės, bet rimtai, mandagiai prirodydamas jo klaidas, netik raštu, žodžiu, bet ir pavyzdiniais apsiėjimais.

O delei neprigulėjimo prie socialistų, ne delto sakiau, kad šapos darbininkai tamsūs, vergiški ir kerštingi, bet del socialistų neveiklumo. Pavyzdžiui, kuopos sekretorius susirinkimą pagarsina 7:30 val. vak., nueini 8 val., tai da nėra nė paties pagarsintojo; devintai valandai besibaigiant pradeda rinktis, bet pagal narių skaičių per mažai susirinko, negalima susirinkimo atidaryti, o svarbiausia—valdybos nėra. Susirinkusieji nutaria sekretorių paraginti, kad per atvirutes sušauktų, nes jau antras susirinkimas kaip neįvyksta, o yra daug svarbių reikalų. Galų gale sukveičia per laiškus. Pasekmės buna mažai ką geresnės, bet susirinkimą atidaro. Na, o ką veikia, ką nutaria?—Nugi nutaria parengti balių, nubalsuoja blankas, o jei prakalbas nutaria surengti, tai ir viskas. Man tuoj stodavosi prieš akis Lietuvos-Rusijos socialistų veikimas. Gyvenant Vilniuje, atmenu, eidavom į susirinkimus kelias mylias lyjančioj į miškus (mat gražiam ore pavojinga, gal nekviesti "svečiai" užpulti, išvaikyti); nepaisant tolimos kelionės, bjauraus oro ir grėsiancio pavojaus gyvasčiai, susirinkdavo didelis burys draugų, aptarti agitacijos varamą, literatūros platinimą, košiu būdu paliuosuoti draugus iš už kalėjimo sienų ir tt. Palyginus aną veikimą su amerikiečių veikimu, tai ir verčia pasakyti "tik bereikalo pinigų moki prigulėdama", bet ne "velniai teima", kaip "Keleivij" sakė "M. B." Skaitytoja.

Šiandien jau ir Amerikos socialistai pradėjo sparčiau ir gyviau veikti ir skleisti klesinį susipratimą, bet netruksta da tų tamsybės gaivalų, ką savo protų negyvena, bet apsvaiginti advokatiškoms pasakoms kalba apie vienybę, darbininkų išsiliuosavi-

mą, o iš kitos pusės su Taryba drasko tą vienybę.

Daugiau į jokias polemikas ar kritikas po slapyvardžiais pasislėpusių rašytojų, visai neatkreipsiu atydžios.

P. Stiklytė-R-nė.

GREAT NECK, N. Y.

Šis miestelis yra mažas; jame ir lietuvių mažai randasi. Bet progresyvis veikimas varomas energingai.

Kadangi čia lietuvių mažai gyvena, o ir tie patys išsikirstę po miestelį, tai žiemos sezonu mažai kas veikiama, ypatingai praeitą žiemą, nes daugumas lankė anglų vakarinę mokyklą. Bet dabar, užėjus vasaros sezonui, visi sukruto prie darbo.

14 d. birželio įvyko koncertas, parengtas bendrom spėkom LMPS. 64 kp., LSS. 168 kp. ir L. D. ir S. D. Koncertas buvo įspudingas. "Aido" Chorui ir K. Mankeliuniutei už pasizymėjimus suteikta po gyvų gėlių bukieta. Tai da pirmas koncertas surengta Great Necke. Kadangi, kaip visur, taip ir pas mus daug yra tokių žmonių, kurie nesilanko į progresyvių draugijų parengtas pramogas, tai rengiant ką-nors, visada ant riziko atsidėjus, tankiai pasitaiko turėti nuostolių. Šį sykį, ačiu mažom išlaidom, nes koncerto programo išpildyme dalyvavusieji nereikalavo užmokesties, tai ir pelno liko \$27.00 su centais. Reikia pažymėti, kad "Aido" Choras nė kelionės lėšų neėmė, už ką rengėjai labai dėkingi.

Progresistės nutarė parengti balių rugpjūčio mėn., o rudenį tai koncertą ar teatrą. Toliau žada tankiai įvairias pramogas rengti; sako, "nieko neturim, nieko nebijom". Jeigu nuostolių turėsime, tai kišenes pakratysim ir sumesim padengimui lėšų, bet kuopai neduosim mirti.

Labai puiku girdėti tokius išsireikšimus.

Miško Lakštutė.

CARNEGIE, PA.

"Mot. B." N 6 tula Rose aprašydama apie LMPS. 57 kp. balių pasako kiek pel-

no liko ir tt., bet neparašė kiek prakalbų ir diskusijų surengė, kiek literatūros išpardavė? Žinoma, tas nėra taip "svarbu" (tai tuomi neverta nė užsiimti). Šiaip-jau užduoda "pipirų" Dzukelio Broliai, kam jis ne-teisingai rašas į "Laisvę" apie LMPS. 57 kuopą. Ji nurodo, kad 25 d. balandžio "Laisvėj" tilpo korespondencija, kurioj D. B. rašo, buk tai LMPS. 57 kp. savo susirinkime, laikytame 11 d. balandžio nutarė neplatinti literatūros ir organo "M. B.". Mat Rose negerai perskaitė D. B. aprašymą. Ten buvo paminėta, kad didžiama išsireiškė neplatinti literatūros ir organo "M. Balso", o ne visa kuopa. Mat iš susirinkimo parėję, kai-kurios narės nusiskundė, kad didžiama nenori nė literatūros, nė organo "M. B." platinti, ką ir pati Rose paliudija, kad nutarė tą klausimą atidėti ant toliau.

Kas del platinimo "M. B.", tai LMPS. 57 kp. nėra garbės, nes kuopa nutarė atidėti, o d. O. Č. viena parsitraukė ir gana pasekmingai išplatino.

Atidėti nuo vieno sykio iki kitam, tai tą-pat reiškia, ką atsisakyti visai platinti, o ypač dabartiniu momentu, negalima sustoti nė ant valandos dirbus del darbininkų naudos, kada eina mirtina klesų kova. Taipgi Rose pataria D. B. pasimokyti rašyti. Kas del patarimo, jeigu kas turėjo progą susipažinti su mokinimosi, tai tas ne liepia kitiems mokintis, bet pats skubina mokintis.

Kitą kartą patartina Rose išeiti su kritika į tą laikraštį, kuriame buvo aprašyta dalykas, o ne pagal savo norą.

Dzukelio Brolis.

DETROIT, MICH.

Birželio 22 d. LMPS. 17 kp. buvo milžiniškas išvažiavimas į Palmer Park. Diena buvo graži, tai publikos prisirinko labai daug ir visokių pažiūrų. Programas prasi-dėjo nuo 4 val. po pietų. Deklamavo dvi moters ir viena mergaitė. Paskui prasidėjo prakalbos. Kalbėjo 5 draugai; F. Jočionis

kalbėjo apie moterų organizacijas; d. J. Danta kalbėjo apie darbininkų judėjimą, smerkė organizavimą tautiškų kareivių; D. Kasparka kalbėjo apie šeimynų auklėjimą, nurodydamas, kaip dabar išauklėti mūsų tautininkai ir prie ko jie prieis. Da kalbėjo E. Izdramavičia ir Jenčauskas. Po prakalbų Jaunų Socialistų Lygos orkestra pagriežė, kas publikai labai patiko. Buvo lenktyinės vyrų, moterų ir vaikų. Iš vyrų dovaną laimėjo Varnas, iš moterų A. Zakarienė, o iš vaikų V. Naujokutis. Vėliau buvo įvairių žaidimai.

Publika išsiskirstė 10:30 val. naktį.
LMPS. 17 kp. Korespondentė.

ANSONIA, CONN.

Birželio 9 d. mūsų miestelio darbininkai, stojo į kovą prieš savo ponus darbdavius. Kovos laukan išėjo 8000 žmonių. Tuo pasirodė darbininkų neprieteliai: visoki padaužos buvo tuojuos partraukta, o bjauriausi pasirodė, tai Romos agentai—kuni-gėliai anglų, airių, italų ir lenkų, kurie žmones agitavo, kad eitų dirbt, skebaut. Ačiu tų kunigų agitacijai, pasirodė, kad kovos lauke liko vien rusai, ukrainai, greikai ir lietuviai. Tokiu budu darbininkai mažai ką galėjo laimėti.

Vietos susipratusieji darbininkai dabar po to streiko labiau yra persekiojami ir jų namuose daroma kratos, jieškoma radikalių raštų ir tt.; mat nori klesinį darbininkų susipratimą pasmaugti. Nors šitas streikas mažai pagerino ekonominį darbininkų gyvenimą, bet politiškuoju žvilgsniu šitas streikas daug gero atnešė.

Delto, brangūs broliai ir sesers, mes, pamatę kapitalistų nežmoniškus apsiėjimus su darbo žmonėmis, visi bendrai stokime į eiles susipratusių darbininkų bei darbininkų, visi stokime į LSS. ir LMPS. kuopas, nes tose organizacijose prigulint galėsime pagerinti sau buvį netolimoje ateityje.

S. Z.

MONTELLO, MASS.

Šį sykį pasistengsiu maž-daug plačiau pakalbėti, apie lietuvių moterų gyvavimą šioje kolonijoje.

Čionai randasi 2 pašalpinės draugijos ir viena politiška kuopa LMPS. 22 kp. Moters stengiasi prigulėti į pašalpinės draugijas, kad apsaugojus savo likimą ligoje, arba kitose nelaimėse, užtai yra pagirtina, kad apsirupina iš ekonominės pusės. Bet politiškuoju žvilgsniu moters labai mažai susipratusios. Moters daug mažiau atydžios atkreipia į LMPS. kuopą. 1916 m. Montellos moterų susipratimas daug augščiau stovėjo, negu dabartiniu laiku, 1919 m. Aš kalbėdama šiuos žodžius, paremsiu ir faktais, prirodydama moterų neprotavimą. 1916 metais 22 kp. turėjo narių 102 ir per 3 metus laiko kuopa sumažėjo narių skaičium 62; dabar randasi kuopoj narių vos 40. Tai aiškiai matosi, jog moters yra apsnudę politiškuoju žvilgsniu.

Mes, moters darbininkės, privalome kuodaugiausia atkreipti atydžią į progresyvi Susivienijimą ir priklausyti prie jo, nes budamos skaitlingai kuopoje narių, daug ką naudingo galima nuveikti. Pažvelgkime į pereinamos žiemos sezoną, kas buvo nuveikta apšvietos labui: 22 kp. moterų sykiu su Jaunų Vyrų Klubu, atidarė mokyklą, kurioje lavinosi rašyti, skaityti ir skaitliuoti. Mokykla tęsėsi per visą žiemos sezoną, iš kurios pasekmės buvo labai puikios; taipgi tapo surengta keli teatrai, baliai ir tt. Aiškiai matote sesutės, kad šis nedidelis burelis idėjos draugių, daug ką naudingo nuveikė, todėl aš kviečiu visas Montellos drauges darbininkes, kurios esate išstojusios iš kuopos del kokių ten menkniekių, grįžkite vėl į mūsų eiles ir padavusios ranką viena kitai, zengkime prie geresnės ateities.

Kelk iš miego sesutėle,
Jau laikas pabusti,
Jaučiam vargus šios gadynės,
Turim jau sukrusti. B. Bubli.

ŠEIMYNINKIŲ SKYRIUS

DARŽŲ NAIKINTOJAI.

Ponia C. K. Turnor iš Kansas duoda sekamų patarimų, kaip daržoves apsaugoti nuo kirminų.

Jei nebutų įvairių vabalų, vabzdžių ir slugių, su kuriais reikia kovoti, daržininkystė būtų daug lengvesnė.

Pasirodo, kad kiekvienam žaliuojančiam augalui yra ir jo priešas, kuris naudojami jo sultimis ir geria jo kraują. Kad apgalvoti tuos priešus ir apsaugoti augalų augimą, prisieina daržininkui visuomet būdėti. Žinoti kaip su tais priešais kovoti ir neleisti jiems platintis tokiais dideliais pulkais yra didelis žingsnis prie pasisekimo.

Pirmiausias kelias prie pasisekimo, tai pradėti darbą iš anksto. Rudens laiku reikia surinkti visas šiukšles, stambrius, piktžoles ir puvančias liekanas ir sudeginti. Viską tą atlikus, rudenį aparti daržą. Jei tas darbas nėra laiku atliktas, tikrai prisieina nemažai nukentėti nuo vabzdžių. Tai gi buk visuomet pasirūšęs ir veik iš anksto.

Pirmiausia pasirodantis priešas, tai mažos daržų blusos. Jas galima sulaikyti, apibarstant pelenais jaunos ridikų, ropių ar kopustų diegus, ant kurių jos mėgsta maitintis. Barstyk iš ryto, kuomet rasa tebėra ant lapų ir nerečiau kai du kartu savaitėje.

Turėk pakankamai tabokos dulkių, kad prašalinti kopustų kirminus, agurkų ir melonų vabalus. Gerai žinomas vakaruose daržininkas ir sodininkas tabokos dulkes labai giria, ypatingai, kad apsisaugoti nuo arbužų kirminų.

Didžiuosius arbužų kirminus reikia naikinti kitaip. Anksti rytą, kuomet vabalai yra sušalę ir sustingę, eik į daržą ir išgaudyk juos rankomis. Nelabai malonus tai darbas, bet būtinais reikalingas, nes kitaip gali palikti be arbužų. Didelius, baisesius tomatų kirminus vaikai gali išgaudyti, jei tik jiems pasiūlysi šiokią tokią atlyginimą.

Mes praėjusiais metais suradome naują būdą nusikratyti nuo daržovių priešų. Reikia pridėti škarmaļų kokią dėžę ir apipilt kerosinu; visa tai reikia įdėti į molinį puodą, arba į bile kokį viedrą ir viską istatyt į čiobrą. Pastačius viduryj daržo reikia uždegt sumirkytus kerosinu skarmalus.

Skaisti šviesa patraukia tukstančius įvairių vabzdžių, puola ant ugnies ir nudegę sparnus krinta į ugnį.

Po tokio išbandymo nė pusės įvairių kirminų nebudavo darže. Kad tas budas neštų geras pasekmes, reikia jį atkartoti bent du kartu savaitėje, ir palikt ugnį degant po kelias valandas.

Patarimas šeiminkėms nuo apsideginimo.

Atsitikime nusideginimo reikia paimti baltymą vieno ar dviejų kiaušinių ir tiek pat Olive Oil arba Sweet Oil (tas pats), sumaišyti, užtepti ant nudegintos vietos ir aprišti su drobe. Kad išvengus puslių, reikia tepti tuojaus po nudeginimo. Jeigu minėto aliejaus namie nesiranda, galima užpilti su Cooking Soda ir uždėti šlapią šmočiuką drobės; tas sumažina skaudėjimą ir neatsiranda puslių.

Kaip išimti plemus.

Žolės plemus galima išmazgoti su alkoholiu.

Juodylo plemus reikia mazgoti su Hydrochloric Acid, paskui išplauti amonija ir vėl pašlapinti plemą šaltu vandeniu ir uždėti Sopolio, trinti tarpe rankų ir išplauti švariu vandeniu.

Ką daryti seniems karpetams, kad būtų kaip nauji.

Reikia paimti popierą, sušlapinti, sudraskyti mažais šmočiukais ant karpeto ir paskui gerai iššluoti; iššlavus reikia sušlapinti kokį audeklą amonijoje, sumaišyti su vandeniu ir patrinti kelis kartus karpetą; padarius taip kelis kartus, karpetas išrodo kaip naujas.

M. Karkutskiutė.

Juokų Kampelis

BAISUS SAPNAS.

Pereitą naktį, rodos, buvau bažnyčioje. Kunigas atlaikė mišias, pagiedojo "Bože caria chrani", sakydamas pamokslą, prakeikė šliuportarnius ir cicilikus, ir tuomi visos pamaldos užsibaigė.

Aš išėjau iš bažnyčios ir, ar žinote, sėdau į automobilių ir nuvažiavau tiesiog į peklą. Durų sargas (matyt, mandagus velniukas) lyg ir nusigando, kadangi aš nepaskambinęs varpelį įėjau į vidų. Tuoj kepurę nusiėmė, ragus užlenkė į užpakalį, neįlyginant vaikiną plaukus, ir užklausė, su koku reikalu. Aš pasakiau, kad norėčiau matyt rusų carą. Velnelis palenkė galvą, duodamas suprasti, kad palaukčiau, ir išnyko. Apie už trijų minučių, strakt—jis ir vėl čia. Sako, jau gatava.

Aš nedrąsiai paklausiau, kas gatava?

—Carui liežuvį įdėjom.

—Ar tai jis buvo be liežuvio?

Velnelis rusčiai pamojo ranka ir nusiskundė, kad jie, vargšai velniukai, turi su juo daug bėdos. Mat, esą, caras ryja degančią sierą ir jo liežuvis išdega kas devynios minutės, tai vis prisieina naują dėti. Nors pragare buvo puikiausia tvarka, visokios smalos ir ugnis atskirstytos, aptvarstytos, vienok man buvo trošku ir aš pasakiau, kad noriu tik pamatyt carą ir išeit iš čia. Velniukas paspaudė elektros gzikutį, tuoj atsidarė durys ir priešais mano akis liuliavo ežeras degančios sieros, kurioje cypė, staugė ir raitėsi, kaip perkirsta gyvatė, Rusijos caras. Aš drebančiu balsu prabilau:

—Gerą dieną, care.

Jis, kratydamas nuo rankų žarijas, pakraipė galvą, duodamas žinoti, kad lietuviškai nesupranta. Tuo tarpu liucipieriaus tarnas (riebus jaunas velniukas) pakyst jam telegramą iš šio svieto. Jis, ją perkaitęs, nusidžiaugė taip, kad net tris sy-

kus išsoko augštyr iš ugnies ežero ir vėl atgal krito. Mat, telegrama buvo nuo vokiečių kaizerio, kurioje jis nusiskundžia, kad ir jam vietos sviete neliko ir jis rengeiasi pas carą keliauti. K. S. L.—tė.

LOGIKA IR VIŠTA.

Tėvas valgė pusryčius su tik-ka sugrįžusiu sunum iš kolegijos.

—Pasakyk man, Jonuk, ką tu tokio išmokai kolegijoj?

—O, daug, labai daug, tėte. Daugiausia tai logikos.

—Logikos?!—nusistebėjo senas žmogus. —Kas tai yra logika?

—Logika yra tai prisilaikymas pavyzdingumo,—sako sunus.

—Prisilaikymas pavyzdingumo? Kaip tas išeina, sunau?

—Tas išeina taip,—sako sunus:—Imkim, pavyzdžiui, štai čion ant torielkos yra dvi keptos vištos. Ar taip?

—Gerai,—sako tėvas.

—Bet aš, prisilaikydamas pavyzdingumo, galiu prirodyt, kad trys.

—Įsmeigė Jonas šakutę į vieną vištą ir sako:

—Štai čia viena, ar taip?

—Taip,—sako tėvas.

—Čion jau dvi,—sako, smeigdamas šakutę į antrą. —Viena ir dvi, tai yra trys, ar netaip?

—Taip, taip, dabar ir aš jau suprantu, ko tu, sunau, kolegijoj išmokai. Ar žinai ką, motin,—sako tėvas,—sulyg logikos išeina tau valgyti viena višta, man antra, o Jonui ta trečia. Ką sakai, Jonai? J. F.

* * *

Aišku, kaip diena, kad rytai ir vakarai—dvi skirtingos dalys, o vakarai—tamsesnį už rytus.

Tula lietuvių rašėja atvažiavo iš Lietuvos ir apsigyveno vakaruose. Dabar kai kas juokiasi, kad ji esą neprimato, kur eiti. Ir ką čia čiauškiate? Ar tai stebėtina, kad apytamsoj žmogus neprimato? K. S. L.

Liet. Moterų Progr. Susivienijimo Reikalai

LMPS. II RAJONO KONFERENCIJOS PROTOKOLAS.

Konferencija įvyko 25 d. gegužės, Brighton, Mass. Nepribuvus organizatorei, konferenciją atidarė rajono finansų raštininkė 11:10. Išrinkta komisija mandatų peržiūrėjimui: E. Lepskaitė, J. Sarapienė, L. Vaitkiūtė, A. Kražienė.

Delegačių pribuvo: nuo 22 kp., Montello, Mass.—P. Armalavičienė, P. Slapkauskienė, K. Čereskienė, E. Lepskaitė, E. Jokubienienė; nuo 50 kp., Gardner, Mass.—M. Pilkauskienė, E. Struzienė; nuo 69 kp., W. Lynn, Mass.—O. Zaleckienė, M. Beržulienė; nuo 34 kp., Fitchburg, Mass.—O. Murinkienė; nuo 8 kp., Lawrence, Mass.—V. Glemžiūtė, P. Senkienė, E. Mulokiūtė; nuo 13 kp., So. Boston, Mass.—J. Sarapienė, M. Michelsonienė, E. Žvingilienė, B. Rubikaitė, F. Brazaitienė, P. Jautulevičiūtė; nuo 27 kp., Cambridge, Mass.—O. Barauskienė, O. Babilienė, F. Bertulienė, B. Valašinienė; nuo 55 kp., Haverhill, Mass.—M. Marienė, A. Kaurevičiūtė; nuo 49 kp., Brighton, Mass., A. Kučkienė, L. Vaitkiūtė, J. Kubilienė, A. Abreikiene (?); nuo 2 kp., Worcester, Mass.—A. Kražienė, F. Zaleckienė. Nepribuvo nuo 13 kp. M. Michelsonienė, nuo 22 kp. P. Armalavičienė.

Pirmininke išrinkta J. Sarapienė, pagalbininke K. Čereskienė; nutarimų raštininke E. Lepskaitė, pagalbininke F. Bertulienė.

Išrinkta komisija įnešimų sutvarkymui: P. Slapkauskienė, F. Zaleckienė, O. Samulienienė.

3-čios konferencijos protokolas skaitytas ir priimtas be pataisymų.

Organizatorės raporto nebuvo; protokolų raštininkė pranešė, kad prakalbų maršrutas surengtas. Finansų raštininkė pranešė, kad II Rajono izde randasi \$2037.00 (? Red.).

Įnešta pasitikti su pasveikinimu atvykstantį Rusijos Sovietų valdžios atstovą; tam tikslui išrinkta dvi delegatės.

12:30 val. dieną pribuvo viena delegatė nuo 61 kp., Lowell, Mass.—M. Karkutskiūtė.

Įnešta, kad II Rajonas užgirtų III Internacionalą; įnešimas vienbalsiai priimtas.

Vienbalsiai užgirta kairiųjų socialistų šaukiamas suvažiavimas.

Išnešta rezoliucija prieš Mass. valstijos gubernatorių už jo žiaurų pasielgimą su Lawrence'o streikieriais.

Išnešta rezoliucija, reikalaujanti, kad butų paliūsuoti politiškai prasikaltėliai. Rezoliucijas apsiėmė pagaminti F. Zaleckienė ir O. Samulėnienė.

Įnešta, kad II Rajonas rengtų rankų darbų parodą. Įnešimas priimtas ir nutarta rengti parodą lapkričio mėnesį, 1919 m., Brighton, Mass, o So. Bostono ir Cambridge'iaus kuopos pagelbės. Taip-pat kviečiama ir visos kitos kuopos pagelbėti šiame reikale.

Padaryta pertrauka pietums kaip 1 val. Brightonietės surengė puikius pietus laike kurių d. Rimkus pasakė trumpą prakalbėlę, velydamas delegatėms energijos jų veikime.

Antrą sesiją atidarė pirmininkė J. Sarapienė 3 val. po pietų.

Pirmos sesijos protokolas skaitytas ir priimtas.

Įnešta, kad II Rajonas surengtų prakalbų maršrutą. Įnešimas priimtas ir pavesta vygdyt gyveniman rajono valdybai.

Nutarta atšaukti Pild. Komiteto tarimą kas del padarymo aplikacijos blankų.

Nutarta atšaukti Pild. Komiteto tarimą kas del pakėlimo "Moterų Balso" kainos iki 15c.

Nutarta aukauti "Mot. Balsui" \$25.00; Roxburio nukentėjusiems draugams ap-

vaikščiojant 1 Gegužės \$20.00; S. G. fondui (?) \$20.00.

Įnešta, kad susivienijimas padarytų tam tikras stampas, pažymėjimui paliuosuočių narių nuo mėnesinių mokesčių laike ligos, streikų ir kitokių panašių atsitikimų; įnešimas vienbalsiai priimtas.

Nutarta metinę konferenciją laikyti Montello, Mass.

Protokolą nutarta talpinti "Motery Balse" ir "Laisvėj".

Viso delegačių konferencijoj dalyvavo 32 nuo 11 kuopų.

Konferencija uždaryta kaip 5 val. po pietų.

Pirm. J. Sarapienė,
Rašt. E. Lepskaitė.

LMPS. I RAJ. 6 KONF. PROTOKOLAS.

Konferencija įvyko 25 d. geguž., 1919, po num. 103 Jackson St., Newark, N. J.

Konferenciją atidarė Rajono organizatorė M. Baltuškienė, 2:30 val. po pietų. Į pirmininkes išrinkta B. Bočkiutė.

Delegačių pribuvo nuo sekamų kuopų: nuo 1 kp. J. Jakimavičienė ir A. Juozaitienė (A. Kedžiutė ir M. Jukelienė nepribuvo); nuo 4 kp. A. Lukoševičienė, J. Bistracijienė ir B. Bočkiutė (M. Užkurienė nepribuvo); nuo 10 kp. M. Andriušienė; nuo 64 kp. O. Gaškauskienė. Delegačių pribuvo 7 ir 3 rajono komiteto narės.

Skaityta protokolas 5-tos konferencijos. Protokolas perskaitytas ir priimtas vienbalsiai be pataisymų.

Rajono komiteto raportai:

Rajono organizatorė pranešė, kad ji aplankius LMPS. 68 kuopą ir patyrė kaip susirinkimai vedami. Ji pranešė, kad narės su energija skaitlingai lankosi į susirinkimus ir susirinkimai vedami gerai. Su kitom kuopom negalėjus susizinti. Organizatorės raportas priimtas.

Sekretorė pranešė, kad 3-čios konf. protokolą įtraukė į knygą, nes senosios sekretorės buvo tik kopijos, o į knygą nebuvo įtraukta ir pranešė, kad paraginus visas

kuopas, kad prisiųstų delegatę į šią konferenciją, bet delegatės prisiuntė tik šios kuopos: 1, 4, 10 ir 64. 68 ir 45 neprisiuntė. Taipgi paraginus kuopas, kad užsimokėtų narines mokesčius į rajoną, kurios yra skolingos. Sekretorės raportas priimtas.

Iždininkė pranešė, kad didžiama kuopų yra rajonui skolingos ir pranešė kiek turto randasi rajono izde. Iždininkės raportas priimtas.

Rajono komiteto raportas iš d. K. B. Karosienės maršruto, kuris turėjo įvykti kovo mėn., 1919, pasirodė, kad prakalbos įvyko tik Newark, N. J.; kitur neįvyko delei organizatorės susirgimo ir nesusizinojimo su kalbėtoja. Apsvarsčius, komiteto raportas priimtas.

10 kp. dvi delegatės pasivėlino: J. Bindukienė ir O. Kazakevičienė, (M. Sanilienė nepribuvo).

Rajono komitetas pranešė, kad A. Petrikai paskaita įvyko tik Newark, N. J., o Elizabethe, N. J. neįvyko delei organizatorės neapsižiurėjimo. Rajono komitetui duota pastaba, kad kitą kartą apsižiurėtų geriau.

Rajono komitetas pranešė, kad LMPS. istorijos parašymo komisijos da neparagino, todėl konferencija paragina komitetą, kad rajono komitetas pildytų konferencijos nutarimus taip greit, kaip greit galima.

LMPS. 64 kp. įnešė, kad rajonas rudenį rengtų prakalbų maršrutą ir kad kvieštų d. Z. M. Puišutę kalbėti. Apsvarsčius nutarta rengti maršrutą ir nutarta nedaugiau kaip \$5.00 už prakalbą apmokėti ir kelionės lėšas iš Bostono į New Yorką. O po New Yorko apielinkę padarytas kelionės lėšas kuopos apsimokės. Surengimo darbas pavesta rajono komitetui.

Nutarta surengti išvažiavimą su įvairiais pamarginimais. Drgė A. Juozaitienė žadėjo paaukauti gražią paduškaitę. Bus leidžiama ant išlaimėjimo. Išvažiavimas turės įvykti Brooklyno apielinkėj. Išvažiavimo surengimo komisijon įėjo šios draugės:

A. Juozaitienė, J. Jakimavičienė ir M. Bal-
tuškienė.

Buvo pakeltas klausimas apie LMPS.
38 kuopą; po apkalbėjimo rajono komitetui
duota galė surengt prakalbas tom kuopom,
kurios reikalauja arba mato reikalą, kad
reikalinga prakalbos.

Kadangi finansų sekretorės knygos
nesutiko su izdininkės, tai išrinkta O. Gaš-
kauskienė padėt sutvarkyt knygas.

Buvo pakeltas klausimas apie Pildomojo
komiteto tarimus, bet kadangi Pild.
Komiteto sekretorė buvo čia-pat ir dalyką
paaiškinus, tuomi viskas užsibaigė.

Sekanti konferencija nutarta laikyti
Great Neck, N. Y.

Konferencija uždarytė 6 val. vakare.

Pirm. B. Bočkiutė,

Sekretorė A. Šalčiuvienė.

LMPS. III RAJ. KONFERENCIJA.

LMPS. III Raj. konferencija įvyko 22
d. birželio, Cicero, Ill. Kadangi konferen-
cijos protokolas jau tilpo kituose laikraščiuose,
(žiūrėk LMPS. Pild. Kom. tarimą 10,
"Mot. Balso" N 6 š. m.), todėl čia talpina-
me tik rezoliucijas, kurios buvo išneštos
konferencijoje. Rezoliucijos seka:

Rezoliucija užgyrimui kairiojo sparno.

Mes, Lietuvių Moterų Progresyvio Su-
sivienijimo III Rajonas, laikytoj konferen-
cijoj 22 d. birželio, 1919 W. J. Grigalaičio
svetainėj, 4837 W. 14th St., susirinkusios
delegatės užgiriam socialistų kairijį sparną,
prie kurio priklauso ir Lietuvių Socialistų
Sąjunga, išskiriant keletą inteligentų ir ke-
lioliką jų pasekėjų. O kiti visi eina išvien
su rusų komunistais, vengrų ir vokiečių
spartakais, kurie veda neatlaidžią kovą su
viso pasaulio imperialistais. Taigi ir mes
matome, kad kitaip nebus galima pasilieu-
suot iš alginės vergijos, kol kapitalizmo
viešpatavimas nebus pakeistas proletariato
diktatura. O prie to tik kairiųjų socialistų
išdirbtais keliais galėsime priėti, o ne su
buržuazija, kuri remia kontr-revoliuciją.

Rezoliucija prieš tautininkų seimo tarimus.

Mes, Lietuvių Moterų Progresyvio Su-
sivienijimo Amerikoje III Rajono narės,
protestuojame prieš lietuvių tautininkų bu-
vusio birželio 8, 9, 10, 1919, Chicagoje, sei-
mo tarimus. Susirinkusieji lietuviai seime,
rašydami įvairias rezoliucijas ir diplomatiš-
kas telegramas, kalba visos Amerikos lie-
tuvių vardu. Delto mes protestuojame. Jie
neturėjo teisės taip daryti, nes didelė lie-
tuvių dalis nepritaria tautininkų seimo diplo-
matijoms.

Rezoliucija prieš lietuvių kariuomenės organizavimą.

Mes, Lietuvių Moterų Progresyvio Su-
sivienijimo Amerikoje III Rajono narės,
protestuojame prieš tautininkų buvusio bir-
želio 8, 9, 10, 1919, Chicagoje, seimo nuta-
rimą organizuoti kariuomenę ir siūsti į
Lietuvą. Argi dar negana Lietuvos žem-
melė prisigėrė žmonių kraujo; ar negana
priguldė ant jos tukstančių lavonų; ar ne-
gana dar išliejo ašarų per ketverius metus.

Seimininkams neskaudu matyti krui-
nas žmonių žaizdas; neskaudu matyti be
rankų, be kojų ir įvairiai luošus savo su-
nus ir brolius, kanuolių šoviniaus sužeistus,
sudraskytus; dar negana visų tų baisybių,
skausmo ir ašarų; reikia dar kanuolėms
maisto kišti, savo jaunuolius vaikus pašvęs-
ti! Už ką ir prieš ką kariauti. Nebent prieš
musų brolius darbininkus, kuriuos ir ka-
riauti nutarė varyti. Nutarti nesunku: į
karę patįs nestos—neskaudu, o darbininkų
negaila.

Mes, motinos, moters, seseris, mergi-
nos—mes giliai atjaučiame tuos visus skau-
smus ir todėl griežtai protestuojame prieš
visas buržuazines kares.

Spaudos Komisija.

PIKNIKAS! LMPS. 11 kp. rengia pui-
kų pikniką 27 d. Liepos, Lester, Pa. Va-
žiuojant iš Phila. imkite Chester karą nuo
13 ir Market gatv. (po žeme).

ATVIRAS LAIŠKAS "MOT. BALSŲ" REDAKCIJAI.

Jūsų gerbiamo laikraščio N 5 š. m. Redakcija apžvalgoj yra pasakiusi, kad d. Z. Aleksos raštai "Šeimynos istorija" ir "Kas tai yra tauta", randasi pas mane. Aš turiu užreikšti, kad tų raštų pas mane dabar nėra.

Dalykas tikosi taip: minėti raštai buvo padėti pas mane, kurį laiką, bet po tam atėjo drgė. J. Benes-Šukienė (tuomet ji buvo LDLD. centro sekretorė), ir prašė, kad aš jai paduočiau tuos raštus, nėsą ji norinti juos perskaityti, ką aš ir padariau. Bet ji man tuos raštus da ir iki šiai dienai nėra sugražinus atgal. Tokiu budu, raštai ne pas mane, bet pas drgę J. Benes-Šukienę.

Su priderančiu draugiškumu,

K. Liutkus, LDLD. izd.

Drg. K. Liutkaus laiškas labai mane nustebina, kadangi augščiau minėtų raštų pas mane nėra. Aš esu tikra, kad tuos raštus perdaviau d. K. Liutkui ir prašyčiau d. Liutkaus, kad jis gerai peržiurėtų savo archivą, o be abejonės atras juos.

J. Benes-Šukienė.

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Pajieškau savo sunaus Vinco Burneikos, paeinančio iš Domantonijų, Vilniaus g., Trakų pav. Prieš karę gyveno Westfield, Mass. Butinai reikalingas namie, kadangi mano kiti du sunūs: Juozas ir Petras puolė karėj, o aš jau be sveikatos ir per tai ukis žūva. Kas apie jį žino meldžiu pranešt šiuo adresu: Jonas Burneika, Domantonis, Alytaus Pašta, Vilniaus rėdybos, Alovės valsč.

Broliai, sesers ir pažįstami,—kas gyvi esate, atsiliepkite. Jau 5 metai, kaip apie jus jokios žinios neturiu. Nežinau, ar gyvi esate. Aš ir visi musiškiai esame gyvi, tik mūsų mamutė šiemet, balandžio 11 d. pasimirė. Pranas buvo Vokietijon išgabentas. o manim, tai nē rusai, nē vokiečiai nepasinaudojo, nors abeji kankino. Dabar gyve-

name abudu su Pranu Kaune, kame turiva užsiėmimą. Rašykite apie save ir atsiųskite adresus. Atsiųskite laikraščiu.

Su pagarba, Kastas Stiklius.

Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Alėja N 60, b. 6. K. Stiklius.

(Šitie pajieškojimai prisiūsta "Kovos" Red., bet "Kovai" nebeišeinant, perduota mums. Red.)

KAS REMIA "MOTERŲ BALSĄ".

LMPS. 1 kp. Brooklyn, N. Y. prisiuntė \$6.80 į "Mot. Balso" fondą. Surinkta už kepurę, paaukautą per d. K. Rugienę.

LMPS. 14 kp. Easton, Pa. prisiuntė \$10.00 į "Mot. Balso" fondą.

Nuo LMPS. 33 kp. iš Mahanoy City, Pa. gavome \$5.00.

Draugė A. P. Shukienė prisiūsdama LMPS. 48 kp. auką "Moterų Balso" fondan \$20.00, štai ką sako: Gyvuok, bujok, "Moterų Balse"! Lai tavo apšvietos spinduliai apšviečia kiekvieną darbininkę ir pasiekia jų širdis.

Draugė Šalčiuvienė iš Great Neck, N. Y. surinko \$4.50 "M. Balsui". Aukautojų vardai: M. Stočkus \$2.00, A. Šalčius \$1.00; G. Gilman 50c, G. Kuginas, A. Žilinskas po 25c, J. Pauliukas 30c. Smulkių 20c; viso \$4.50. Aukavusiems tariu širdingą ačiu.

A. Šalčiuvienė.

LMPS. 10 kp. Newark, N. J. savo prakalbose kovo 23 d. 1919, surinko "Mot. Balsui" aukų \$13.00. Aukautojų vardai, kurie aukavo virš 25c: J. Klimas, P. Lasas, A. Gasparaitis, Vl. Kaminskas, A. Gustainas, po \$1.00; K. Jankauskas, J. Barzdukas, P. Plikaitis, P. Molis, O. Senkuvienė po 50c. Su smulkiom aukom viso \$13.00.

Išviso šj sykį suaukauta \$59.30.

Višiems aukavusiems, kaip kuopoms, taip ir pavieniams, tariame širdingą ačiu.

"M. B." Administracija.

LMPS. V RAJ. KUOPŲ ATYDŽIAI.

LMPS. V Raj. 3-čia konferencija įvyks 20 d. Liepos-July, 1919, Socialistų Ruime, 1214 Northampton St., Easton, Pa. Prasidės 10 val. ryte. Delegatės renkamos po vieną nuo kuopos ir po vieną nuo 10 narių. Rinkite kuodaugiausia delegaciu, nes bus daug reikalų apsvartyti. Jeigu nebus greitai susirinkimo,—šaukite ekstra, kad išrinkus delegates. K. B. Karosienė, Raj. org.

LMPS. CENTRO IZDO APYSKAITA.

Iplaukos gegužio ir birželio mėnesių už narines mokestis ir mokesčių knygeles.

39 kp. Monessen, Pa.	1.35
12 kp. Waterbury, Conn.	14.35
5 kp. Rockford, Ill.	9.30
41 kp. Akron Ohio	6.25
69 kp. West Lynn, Mass.	3.70
75 kp. St. Clair, Pa.	1.20
57 kp. Carnegie, Pa.	4.65

86 kp.	Herrin, Ill.	3.85	67 kp.	Kensington, Ill.	7.55
68 kp.	Cliffside, N. J.	7.45	14 kp.	Easton, Pa.	14.30
23 kp.	Binghamton, N. Y.	13.30	17 kp.	Detroit, Mich.	13.70
22 kp.	Montello, Mass.	4.55	Viso		\$443.45
13 kp.	per Z. Puišutę už mokesčių knygutes	1.50	Geguzio 1 d. buvo izde		1434.52
70 kp.	Racine, Wis.	2.90	Viso		\$1877.97
83 kp.	New Britain, Conn.	5.35	Išlaidos už birželio mėn.		
73 kp.	Tamaqua, Pa.	2.18	Drg. K. B. Karosienei kelionės lėšos į LMPS. P.		
74 kp.	Hazleton, Pa.	1.95	K-to posėdį, įvykusį geguž. 18 d. 1919. 6.00		
61 kp.	Lowell, Mass.	2.80	J. Benes-Sukienei kelionės lėšos į LMPS. Pild. K.		
42 kp.	New Haven, Conn.	3.65	posėdį, įvykusį geguž. 18 d., 1919. 6.00		
21 kp.	Pittsburgh, Pa.	14.15	"Laisvei" už 200 referendumo blankų 2.58		
9 kp.	Chicago, Ill.	14.50	Viso \$14.58		
76 kp.	Camden, N. J.	5.45	Lieka pas Centro izdininę \$1863.39		
55 kp.	Haverhill, Mass.	5.55			
62 kp.	Shenandoah, Pa.	8.30			
26 kp.	Rochester, N. Y.	3.75			
54 kp.	Scranton, Pa.	11.45			
78 kp.	Burlington, N. J.	.90			
13 kp.	So. Boston, Mass.	11.55			
29 kp.	Chicago, Ill.	22.50			
34 kp.	Fitchburg, Mass.	1.80			
27 kp.	Cambridge, Mass.	23.20			
19 kp.	Donora, Pa.	2.40			
50 kp.	Gardner, Mass.	2.25			
Per Puišutę už narių mokesčių knygutes: Lon Angeles, Cal. 45c; New Britain Conn. 75c; Philadelphia, Pa. 75c; Camden, N. J. 60c; Donora, Pa. 75c. Viso 3.30					
49 kp.	Brighton, Mass.	5.50			
70 kp.	Racine, Wis.	3.75			
Per Puišutę už mokesčių knygeles60					
75 kp.	St. Clair, Pa.	1.20			
8 kp.	Lawrence, Mass.	4.50			
48 kp.	Wilkes Barre, Pa.	3.75			
29 kp.	Chicago, Ill.	8.50			
37 kp.	Grand Rapids, Mich.	6.70			
22 kp.	Montello, Mass.	3.90			
71 kp.	Benld, Ill.	3.75			
58 kp.	Chicago, Ill.	17.50			
65 kp.	Rumford, Me.	1.70			
80 kp.	Philadelphia, Pa.	.55			
79 kp.	Riverside, N. J.	4.70			
37 kp.	Grand Rapids, Mich.	.60			
87 kp.	Clinton, Ind.	9.12			
72 kp.	Kenosha, Wis.	4.10			
34 kp.	Fitchburg, Mass.	3.85			
51 kp.	Collinsville, Ill.	3.30			
69 kp.	West Lynn, Mass.	1.35			
33 kp.	Mahanoy City, Pa.	3.90			
30 kp.	Bridgewater, Mass.	2.40			
49 kp.	Brighton, Mass.	2.85			
38 kp.	Paterson N. J.	1.80			
39 kp.	Monessen, Pa.	1.20			
25 kp.	Roseland, Ill.	2.65			
86 kp.	Herrin, Ill.	2.20			
66 kp.	Los Angeles, Cal.	18.15			
60 kp.	N. S. Pittsburg, Pa.	2.15			
24 kp.	Cleveland, Ohio.	9.30			
11 kp.	Philadelphia, Pa.	4.60			
1 kp.	Brooklyn, N. Y.	3.10			
66 kp.	Los Angeles, Cal.	3.75			
65 kp.	Rumford Me.	6.55			
52 kp.	Staughton Mass.	11.00			
71 kp.	Benld, Ill.	3.85			
67 kp.	Kensington, Ill.	1.80			
15 kp.	Ansonia, Conn.	2.30			
51 kp.	Collinsville, Ill.	1.95			
74 kp.	Hazleton, Pa.	2.15			
72 kp.	Kenosha, Wis.	3.50			
78 kp.	Burlington, N. J.	.75			
72 kp.	Kenosha, Wis.	3.50			
67 kp.	Kensington, Ill.	1.40			
36 kp.	Minersville, Pa.	2.55			

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

S. Pašulniečiui.—Jūsų raštus prie progos sunaudosime. Ačiū.

Lakštینگalos Vaikui.—Pluoštą raštų gavome. Labai ačiū. Peržiūrėsime. Anksčiau siustus taipgi gavome. Tulus sunaudojome, o kitus vėliau sunaudosime. Jums buvo apie tai pranešta.

S. Z.—Jūsų pirmesnė korespondencija paseno, todėl nedėjome; dedame dabar gautąją.

A. A. V.—Jūsų korespondencija buvo pasenusi, ir streikas jau buvo pasibaigęs, todėl nedėjome.

K. Kaimietei.—Jūsų korespondencija delei vietos stokes negalėjome įdėti, o dabar jau pasenusi.

LSS. 180 kp. komitetui, Seattle, Wash.—Jūsų rezoliuciją gavome tiktai dabar, o išnešta 1 d. geguž. Perdaug pasenusi, todėl nedėsime. Laiškas matyt buvo kur tai užkliuvęs; gaila.

U. Gavėnienei.—Jūsų korespondencija iš Bayonne, N. J. tilps sekančiame "M. B." num., nes į šitą suvėlinot atsiųst.

Laimutei.—Eiles: "Tu ilsiesi ramiai", sunaudosime, ačiū.

St. Marsui.—Jūsų straipsnelis "Moteris" tilps sekančiame "M. B." num. Ačiū.

"MOTERŲ BALSO" KOMPLETAI.

Jau galima užsisakyti "Moterų Balso" kompletus 1918 metų. Puikiuose apdaruose lėšuoja tiktai \$2.50. Senųjų, 1917 m. "M. B." kompletų taip-pat galima dar gauti ta pačia kaina.

Visos LMPS. kuopos turėtų nusipirkt nors po 1 kompletą "Moterų Balso", nes tai yra dokumentas, kuriuo galima naudotis per daugelį metų.

Narės, ypatingai naujosios, turėtų taipgi nusipirkti po gražiai aptaisytą "Mot. Balso" kompletą.

"Mot. Balso" Administracija.

ŠVIEŽIAS MEDUS.

Vienintėlis pardavėjas tyro šimt išleisto medaus, tiesiog nuo Michigano farmos. Siunčiam visur blekinėse po 5 svarus—\$1.85. Geistina, kad keli susidėtų, tai pigiau atsieina siuntimas. Pignus siųskit pašto money orderiu.

Amerikos Ukininkas, Box 96, Hart, Michigan.

LINKSMIAUSIAS PIKNIKAS.

Rengia LMPS. II Raj. Subatoj, 19 d. Liepos, 1919, Maple Parke, Methuen, Mass. Prasidės 2 val. po pietų ir trauksis iki vėlai nakties.

Gerbiama Lawrence'o ir apielinkės visuomenė:—Kviečiame atsilankyti visus į šį LMPS. II Rajono pikniką, nes tai bus puikiausias piknikas. Įžanga tik 25c. Kviečia visus Komitetas.